

လုံးခင်း/ ဖားကန့် ရတနာနယ်မြေ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
ဩဂုတ်လ ၂၀၁၇

အကြံပြုစာတမ်း

အသိပေးချက်

ယခု လုံခြုံရေး/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ် (EMP) သည် Coffey Myanmar Limited နှင့် Valentis Services Company Limited တို့မှ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန (MONREC)၊ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရောင်ဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (MGE)တို့၏စီမံမှုဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းအတွက်ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းဌာနများမှ ကျောက်စိမ်းနှင့်အခြားရတနာများဈေးကွက်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ပေးအပ်ထားသောစည်းမျဉ်း ဥပဒေများ၊ အခွင့်အာဏာများနှင့်အညီ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

ယခု ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ် (EMP) ကို ပြန်လည်သုံးသပ်သည့် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုံတစ်ဦးမဆို ဤအသိပေးချက်တွင် စီစဉ်တင်ပြထားသော အဆိုပြုချက်များ၊ မသက်ဆိုင်ကြောင်းငြင်းဆိုချက်များနှင့် ကန့်သက်ချက်များကို နားလည်လက်ခံကြောင်း အသိအမှတ်ပြုရမည်။ ယခု EMP ကို သုံးသပ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းသည် အန္တရာယ်အလားအလာ ဆန်းစစ်မှုကို ကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်သင့်၍ ဤအစီအစဉ်၏ အန္တရာယ်အလားအလာများ အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းနှင့်လက္ခဏာရပ်များသတ်မှတ်ခြင်းတို့ကိုသာ အားမထားသင့်ပါ။

ယင်းပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ် (EMP) တွင်ပါဝင်သော အချက်အလက်များသည် အများပြည်သူ ရရှိနိုင်သောသတင်းအချက်အလက်များ၊ ကုမ္ပဏီမှစုဆောင်းရရှိသောအချက်အလက်များ၊ အတိုင်အပင်ခံနှင့် အခြားရင်းမြစ်များမှ ရရှိသောအချက်အလက်များကို အခြေခံထားပါသည်။ အတိအလင်းဖော်ပြထားသည့်သတင်းအရင်းအမြစ်များမှအပ ကျန်အချက်အလက်များ၏ သတင်းရင်းမြစ်များကို အတည်ပြုမထားပါ။ ဤ EMP မှ ယူဆချက်များသည် ၎င်းတွင်ပါဝင်သော အချက်အလက်များကိုသာ အခြေခံထားသဖြင့် လက်ရှိအခြေအနေအပေါ် ယူဆဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းအချက်များ၏ စစ်မှန်မှု၊ တရားဝင်မှု၊ တိကျမှု၊ ပြည့်စုံမှု၊ ငွေကြေး သို့ ယုံကြည်စိတ်ချရမှုတို့အတွက် အာမခံခြင်းနှင့် ကိုယ်စားပြုမှုများ မလုပ်နိုင်ပါ။

မူပိုင်ခွင့် ရှိပြီးဖြစ်သည်။ ဤအစီအစဉ်၏မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းကိုမျှ ကူးယူခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်း သို့မဟုတ် ပုံစံ (သို့) နည်းလမ်းတစ်မျိုးမျိုးဖြင့်ကူးယူခြင်းများ မိတ္တူကူးခြင်း အသံသွင်းခြင်း သို့မဟုတ် အခြား အီလက်ထရောနစ် သို့မဟုတ် စက်များဖြင့်ကူးယူခြင်းတို့အပါအဝင် Coffey မှ ခွင့်ပြုစာမရရှိပဲ မပြုလုပ်ရ။

လုံးခင်း/ဖားကန့် ရတနာနယ်မြေ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲအစီအစဉ်

အကြံပြုစာတမ်း

အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် အဓိကပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများအတွက် ပြင်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

Coffey Myanmar Limited နှင့် Valentis Services Company Limited တို့မှ ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။

Estelle Levin Limited နှင့် Total Business Solutions Company Limited တို့နှင့်ပူးပေါင်းရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဩဂုတ်လ ၂၀၁၇

DRWEN00015AA_EMP_Advisory_Paper_Rev0

သတင်းအချက်အလက် အရည်အသွေး

ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း မှတ်တမ်း

ပြင်ဆင်ခြင်း	ဖော်ပြချက်	ရက်စွဲ	မူပိုင်	ပြန်လည်ဆန်းစစ်သူ	အတည်ပြုသူ
ပြင်ဆင်ချက် (၀)	ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်	၂၁၊ ၀၈၊ ၂၀၁၇	Coffey	Barton Napier Lachlan Foy	Barton Napier

ဖြန့်ဝေခြင်း

အစီရင်ခံစာအမှတ်	အရေအတွက်	ပုံစံ	ဖြန့် ဝေရမည်နေရာများ	ရက်စွဲ
ပြင်ဆင်ချက် (၀)	N/A	PDF	အကြံပေးအဖွဲ့နှင့်အဓိကပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ	၂၁/၀၈/၂၀၁၇

မာတိကာ

၁ နောက်ခံအကြောင်းအရာနှင့် အခြေအနေ၃

၂ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP ကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်စွမ်း.....၆

၃ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်စေနိုင်စွမ်း၇

၄ သတ္တုတွင်းနှင့် ဇုန်အလိုက် စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲမှုများ အားနည်းခြင်း၈

၅ ဥပဒေနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကန့် သတ်ချက်များ..... ၁၄

၅.၁ လုပ်ကွက်အရွယ်အစား ၁၄

၅.၂ ကျောက်စိမ်းတူးဖော် ထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင်သက်တမ်း ၁၆

၅.၃ လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်း ၁၈

၆ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (EMP) ကိုအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း..... ၁၉

၆.၁ ယခု EMP သည် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီပြီး အသုံးပြုရန် အသင့်ဖြစ်နေခြင်း ၁၉

၆.၂ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (EMP) ကိုအကောင်အထည်ဖော်နိုင်သည့်နည်းလမ်းများ . ၁၉

၆.၂ အပြောင်းအလဲကာလအတွက် အစီအစဉ်များ..... ၂၀

ပထမနှစ် - EMP ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန် မူဘောင်များ ချမှတ်ခြင်း..... ၂၂

ဒုတိယနှစ် မှ ပဉ္စမနှစ် - EMP ကိုအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ၂၂

ဆဌမနှစ် - EMP ဆောင်ရွက်ထားမှုနှင့် ပြည့်စုံမှု ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ခြင်း..... ၂၃

သတ္တမနှစ် မှ စတင်ကာ - ၅ နှစ်တကြိမ် ဆန်းစစ်ခြင်း..... ၂၃

၇ EMP အကျိုးထိရောက်မှု ရှိ/မရှိ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ခြင်း..... ၂၄

၇.၁ သတ္တုတူးဖော်သည့် လုပ်ငန်းခွင် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း ၂၄

၇.၂ ဒေသအဆင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု ခြင်းအစီအစဉ်..... ၂၄

၈ လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ရေမဆေးလုပ်သားများ..... ၂၆

၈.၁ လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း ၂၆

အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်ခြင်း..... ၂၇

လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းကို ချဉ်းကပ်သည့်နည်းဗျူဟာ အဆင့်မြင့်တင်ခြင်း . ၂၇

လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းကို ဥပဒေဘောင်အတွင်း ထည့်သွင်းခြင်း..... ၂၈

လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းကို အထောက်အပံ့ပေးခြင်း..... ၂၉

လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခြေအနေမြင့်တင်ပေးခြင်း ၃၁

 ၈.၂ ရေမဆေးလုပ်သားများ ၃၂

 ၈.၃ အဆိုပြုထားသည့် ကနဦးလုပ်ငန်းစဉ်များ..... ၃၃

ပုံပြဇယားများ

- ၄.၁ ဥရုစရစ်ဖြုန်း ကျောက်လွှာဖြစ်တည်မှုပြ ဒေသအဆင့်ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာမြေပုံ။
- ၄.၂ ဘူမိဗေဒလေ့လာမှုပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဥရုစရစ်ဖြုန်းကျောက်လွှာဖြစ်တည်မှုကို အတည်ပြုခြင်းပြပုံ။
- ၄.၃ ဂေဟစနစ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာလေ့လာမှုများပြုလုပ်ခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သည့်နေရာများ၊ နှင့်တန်းဖိုးရှိသောသယံဇာတနေရာများကို ကာကွယ်ရန် ကြားခံနယ်များထားရှိပြီး ၎င်းနေရာများကို ဖော်ထုတ်ကန့်သတ်သတ်မှတ်ထားမှု ပြပုံ။
- ၄.၄ ဘူမိဓူပလေ့လာမှုပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကျောက်စိမ်းလွှာ၏ အနက်နှင့်ဖြစ်တည်မှု သတ်မှတ်ထားမှု ပြပုံ။
- ၄.၅ သတ္တုတူးဖော်မှုအစီအစဉ်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ လုပ်ကွက်အရွယ်အစားသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် နယ်နိမိတ်အမှတ်အသားပြုလုပ်ထားမှု ပြပုံ။
- ၅.၁ လုပ်ကွက်အရွယ်အစားများ၏ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်အများဆုံးတူးနိုင်သောအနက်နှင့်ဒီဇိုင်း ကန့်သတ်ပုံဖော်ထားမှု ပြပုံ။
- ၅.၂ နက်သောကျောက်စိမ်းလွှာကို တူးဖော်ရရှိနိုင်ရန် လိုအပ်သည့်အနက်နှင့်ဒီဇိုင်း ပုံဖော်ထားမှု ပြပုံ။
- ၅.၃ ထိရောက်မှုရှိသောပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လုံလောက်သည့် လုပ်ကွက်အကျယ်အဝန်းပြပုံ။
- ၆.၁ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (EMP) အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအတွက် ဥပဒေမူဘောင်။

ဇယားများ

- ၁.၁ အခက်အခဲပြဿနာများအနှစ်ချုပ်၊ ၎င်းတို့၏အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့်ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ဖြေရှင်းချက်များ။
- ၅.၁ မြန်မာကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေအရ လုပ်ကွက်အရွယ်အစား၊ ခွင့်ပြုကာလနှင့် အနက်။
- ၅.၂ မြန်မာသတ္တုတူးဖော်ခြင်းနည်းဥပဒေများ (၂၀၁၇)တွင် ပြဌာန်းထားသော သတ္တုတူးဖော်ခြင်းအဆင့်များအတွက် အချိန်ပြဇယားမူကြမ်း။
- ၅.၃ အကြီးစားနှင့် အသေးစားကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းများအတွက် ညွှန်းပြအချိန်ဇယားများ။
- ၈.၁ ASM အတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာကြားဝင်မှုအစီအစဉ် လိုအပ်ခြင်း အကြောင်းအရင်းများ။

၁။ နောက်ခံအကြောင်းအရာနှင့် အခြေအနေ

လုံးခင်း/ဖားကန့်ဒေသတွင် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းကိုဆယ်စုနှစ်များစွာကတည်းက ပြုလုပ်နေခဲ့ကြသည်။ ယခင်က လုပ်ကိုင်ခဲ့သောလက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားတူးဖော်သည့် နေရာများသည် အကြီးစားလုပ်ငန်းများဖြင့် အစားထိုးနေရာယူ ခံခဲ့ရပြီး နန်းမြေသိုက်အတွင်းမှကျောက်စိမ်းများကိုလည်း တူးဖော်ထုတ်ယူပြီးစီးလှနည်းပါးဖြစ်သည်။ ဥရုစရစ်ဖြန့်ကျက်လွှာတွင်ရှိသောနောင်းဖြစ်သိုက်(Secondary) ကျောက်စိမ်းကို တူးဖော်ရန် စက်ယန္တရားကြီးများ လိုအပ်ပါသည်။ ဥရုစရစ်ဖြန့်ကျက်လွှာသည် မြေမျက်နှာပြင်မှ ၅ မီတာမှ မီတာ ၃၀၀ အကြားတွင်တည်ရှိပြီး ကျောက်စိမ်းလွှာရောက်ရှိရန် ကြီးမားသည့် မြေထုကိုဖယ်ရှားရပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများကြောင့် လုံးခင်း/ဖားကန့်ဒေသ၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူ့အသိုက်အဝန်းများအပေါ် ထိခိုက်မှုများစွာရှိနေသည် ကိုထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ရပါသည်။ မြေစာများတိုက်စားခံရပြီး မြစ်ချောင်းများအတွင်း စီးဝင်အနည်ကျမှုကြောင့် ထိုဒေသရှိ (Hydrology) ရေလမ်းကြောင်းပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မြစ်ကြေပိုင်းထိ ခိုက်မှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်နေပြီး ဆိုးရွားသည့်ရေကြီးရေလျှံခြင်း ဖြစ်ပွားမှု ကြိမ်နှုန်းမြင့်တက်လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သတ္တုတွင်းဒီဇိုင်းနှင့်အစီအစဉ်ရေးဆွဲပြင်ဆင်မှုအားနည်းသောကြောင့် မြေပြင်သဏ္ဍာန်များ တည်ငြိမ်မှုမရှိပဲ မြေပြိုမှုများဖြစ်လာနိုင်ပြီး သတ္တုတွင်းအလုပ်သမားများနှင့် အများပြည်သူအပေါ်အန္တရာယ် ကြီးစွာဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ မြေပြိုမှုများကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှု၊ အိုးအိမ်အဆောက်အအုံများနှင့်ဂေဟစနစ် ပျက်စီးမှုများဖြစ်စေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန (MONREC)၊ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (MGE) သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ကျောက်စိမ်းနှင့်အခြားကျောက်မျက်ရတနာ ဈေးကွက်ရှာဖွေရေးနှင့်စည်းကမ်းရေးရာတာဝန်များကို ယူထားပါသည်။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (MGE) သည် အထက်ပါပြဿနာအခက်အခဲများဖြေရှင်းနိုင်ရန်အလို့ငှာ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းကဏ္ဍ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးအခြေအနေများ အဆင့်မြင့်လာစေရန် စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဤရည်မှန်းချက်ဖြစ်မြောက်ရန် မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (MGE) သည် လက်ရှိနှင့်အနာဂတ် တူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ခုလုံး၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးစီမံခန့်ခွဲမှုများ တိုးတက်လာရေးအတွက် ယခုကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များ (EMPs)များ ရေးဆွဲပြင်ဆင်ရန် စီစဉ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် ဆယ်စုကို မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (MGE)မှ သတ်မှတ်ထားသည့် ဇန် ၁၀ ခု အတွက် ရေးဆွဲခဲ့ပြီး ဇန်တစ်ခုချင်းစီအတွက် EMP တစ်ခု ပြင်ဆင်ထားပါသည်။ ယင်း EMPs များတွင် လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေရှိ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ စီမံခန့်ခွဲရန် အစီအမံနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများပါဝင်သည်။ ဤအစီအစဉ်များကို မြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီလက်တွေ့ကျပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ပုံဖော်ရေးဆွဲထားပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများအားလုံးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံထည့်သွင်းရေးဆွဲထားပါသည်။ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများသည် လုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုချင်းစီအတွက် သီးခြား EMP ထပ်မံပြင်ဆင်ရန်မလိုအပ်ပါ။ ယခု EMPs များတွင် နိုင်ငံတကာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကောင်းများ ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားပြီး သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများမှ စတင် အကောင်အထည်ဖော် အသုံးပြုရန် အသင့်ဖြစ်သည်။

ဤ EMPs များပြင်ဆင်ချိန်တွင် ပြဿနာအခက်အခဲအတော်များများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီး မည်သို့ထိရောက်စွာ ကိုင်တွယ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ဇယား ၁.၁ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြဿနာအခက်အခဲများ၊ ၎င်း၏သက်ရောက်မှုများနှင့် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ဖြေရှင်းချက်များကို ယခုစာတမ်းတွင် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။ ယခုစာတမ်းပါ ပြဿနာအခက်အခဲများကို အဓိကပါဝင်နေသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများအနေဖြင့် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းကဏ္ဍပြုပြင်ပြောင်းလဲရာတွင် မည်သို့လုပ်ဆောင်မည်ကို သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးခြင်းဖြင့် အထောက်အကူပြုရန် ရည်မှန်းထားသော ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဇယား ၁.၁ ပြဿနာအခက်အခဲများ၊ ၎င်း၏သက်ရောက်မှုများနှင့် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ဖြေရှင်းချက်များ အကျဉ်းချုပ်

ပြဿနာအခက်အခဲများ	သက်ရောက်မှုများ	ဖြေရှင်းမှုများ
ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း		
<ul style="list-style-type: none"> • EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ၏ နားလည်မှုနှင့် လုပ်နိုင်စွမ်းအားနည်းခြင်း။ • အတွေ့အကြုံ၊ လေ့ကျင့်မှုသင်တန်းနှင့် အရင်းအမြစ်များနည်းပါးခြင်း။ • ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများနှင့် အကျွမ်းမဝခြင်းနှင့် အသစ်ဖြစ်နေခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> • လက်ရှိ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာများကို မလိုက်နာနိုင်ခြင်း။ • နိုင်ငံတကာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကောင်းများဖြင့် ရေးဆွဲထားသော EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် မတတ်နိုင်ခြင်း။ • EMP ကို လက်ခံအသုံးပြု အကောင်အထည်ဖော်ထားခြင်းမရှိခြင်း။ • ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးလုပ်ဆောင်ချက်များ တိုးတက်မှု မရှိခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> • သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများအား လုံးကို သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်း အပါအဝင် EMP ကို မည်သို့ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်ကို လေ့ကျင့် သင်တန်းပေးခြင်း။ • နမူနာကုမ္ပဏီများကို အသုံးပြုပြီး EMP အကောင်အထည်ဖော်လေ့လာမှုတစ်ခု လုပ်ဆောင်ပြရန်။ • သတ္တုတူးဖော်ပြီးသည့် နေရာများတွင် နောက်ဆုံး ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းများ အစမ်း လုပ်ဆောင်ပြရန်။
ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း		
<ul style="list-style-type: none"> • MGE နှင့် ECD တို့ သည် EMP ကို လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်စေရန် မလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းနှင့် အတွေ့အကြုံအားနည်းခြင်း။ • အတွေ့အကြုံ၊ လေ့ကျင့်မှုသင်တန်းနှင့် အရင်းအမြစ်များနည်းပါးခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> • ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရတို့မှ ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများဖြင့် ချမှတ်လိုက်နာစေမှုအားနည်းခြင်းနှင့် EMP လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်းနှင့် လက်ရှိအခြေအနေဖြင့် ကျေနပ်နေခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> • MGE နှင့် ECD တို့ ၏ မြေပြင်ဝန်ထမ်းအရေအတွက်တိုးမြှင့်ပေးရန်။ • ECD နှင့် MGE တို့ ကို EMP လိုက်နာဆောင်ရွက်စေခြင်း သင်တန်းများ ပို့ချပေးရန်။ • ဒစ်ဂျစ်တယ်စနစ်၊ အချက်အလက်များ မှတ်ယူခြင်းနှင့်

ပြဿနာအခက်အခဲများ	သက်ရောက်မှုများ	ဖြေရှင်းမှုများ
<ul style="list-style-type: none"> မတီကျသော တည်နေရာ အမှတ်အသားများ (ကိုဩဒီနိတ်) ဖြင့် လုပ်ကွက်၏ စာတမ်း အချက်အလက်များ အကန့် အသတ် ရှိခြင်း။ သတ္တုရေးရာအုပ်ချုပ်မှုတွင် ဒေသအာဏာပိုင်များ ပါဝင်မှု နည်းပါးခြင်း သို့မဟုတ် အကန့် အသတ်ရှိခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> EMP ကို လက်ခံအသုံးပြု အကောင်အထည်ဖော်ထားမှု မရှိခြင်း။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး လုပ်ဆောင်ချက်များ တိုးတက်မှု မရှိခြင်း။ လုပ်ကွက် နယ်နိမိတ်များကို အတိအကျ သတ်မှတ်ထားမှု မရှိသောကြောင့် EMP ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန် ခက်ခဲခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်များ၏ မြေပြင်အခြေအနေ အမှန်ကို ရယူရန်။ ဒေသအာဏာပိုင်များကို သတ္တုတူးဖော်ရေးရာ အုပ်ချုပ်မှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးရန်။
<p>သတ္တုတွင်းနှင့် ဇုန်အလိုက် စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲမှုများ အားနည်းခြင်း</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်း အတွက် စမ်းသပ်တိုင်းတာမှုများ မရှိခြင်း။ ဇုန်အလိုက် အစီအစဉ်ချမှတ်မှုနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု မရှိခြင်း။ သတ္တုတွင်းတစ်ခုချင်းအတွက် အစီအစဉ်များ မရှိခြင်း။ သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တွင် ဧရိယာ တစ်ခုလုံးအတွက် ပေါင်းစပ် မြေပြင် သဏ္ဍာန်ချမှတ်မှု မရှိခြင်း။ ဖြစ်နိုင်ဖွယ် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် ဂေဟစနစ်တို့၏အခန်းကဏ္ဍ ပျက်စီးမှုများ အပေါ် နားလည်မှုနည်းပါးခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> သတ္တုတူးဖော်သည့်နေရာများ တွင် အရင်းအမြစ်မရှိခြင်း သို့မဟုတ် အကန့် အသတ် ဖြစ်နေခြင်း။ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုများနှင့် အပိုကုန်ကျငွေများသာ ဖြစ်စေသည့် မလိုအပ်သည့် မြေသား ဖယ်ရှားမှုများ။ သတ္တုတွင်းများ မြေသား တည်ငြိမ်ကြံ့ခိုင်မှု မရှိခြင်း။ စွန့်ပစ်ကျောက်ပုံများ တည်ငြိမ်ကြံ့ခိုင်မှု မရှိခြင်း။ မြေပြိုခြင်းများ၊ အသက်ဆုံးရှုံးမှုနှင့်အိုးအိမ်အဆောက်အအုံများဆုံးရှုံးမှု။ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ ကာဗွန်စုပ်ယူနိုင်နိုင်မှုများနှင့် ဂေဟစနစ် အခန်းကဏ္ဍများ ဆုံးရှုံးမှု။ 	<ul style="list-style-type: none"> ကျောက်စိမ်းရှိသောအလွှာများ၏ အသေးစိတ်ကိုသိရှိနိုင်ရန် ဇုန်အလိုက် စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းများ ပြုလုပ်ရန်။ ကျောက်စိမ်းရှိသောအလွှာများ၏ အခြေခံအချက်အလက်များကို အများပြည်သူ သိစေနိုင်ရန် စီမံထားရန်။ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရမည့် သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရမည့် နေရာများ သတ်မှတ်ရန် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ ဂေဟစနစ် အခန်းကဏ္ဍနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ လေ့လာမှုများ လုပ်ဆောင်ရန်။ လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းများနှင့် အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်သော နေရာနယ်နိမိတ်အတိအကျ ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ ကြားခံရန်များနှင့် သဘာဝ

ပြဿနာအခက်အခဲများ	သက်ရောက်မှုများ	ဖြေရှင်းမှုများ
		<p>နယ်မြေများကို ဇုန်တစ်ခုလုံးအလိုက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရန်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • သတ္တုတွင်း ကုမ္ပဏီများ သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း မစတင်မီ သတ္တုတူးဖော်မှု အစီအစဉ်များ ပြင်ဆင်တင်ပြရန် မဖြစ်မနေ လုပ်ဆောင်စေရန်။
ဥပဒေနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကန့် သတ်ချက်များ		
<ul style="list-style-type: none"> • EMP ကို မဖြစ်မနေ လုပ်ဆောင်စေရန် စနစ်ချမှတ်ထားမှု မရှိခြင်း။ • သတ္တုတွင်းဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ဆောင်ရန် လုံလောက် သည့် လုပ်ကွက်အရွယ်အစား မရှိခြင်း။ • ခွင့်ပြုထားသည့် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင် သက်တမ်းသည် သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ပြန်လည် တည်ထောင်ခြင်းလုပ်ဆောင်ရန် အချိန်မလုံလောက်ခြင်း။ • လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းများ သည် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဘောင်များထဲတွင် ရှိမနေခြင်း။ • ကပ်လျက်ရှိသောသတ္တုတွင်းလုပ်ကွက်များ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း။ • သတ္တုတွင်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းတွင် ဒေသအာဏာပိုင်များ၏အခန်း ကဏ္ဍသတ်မှတ် 	<ul style="list-style-type: none"> • EMP ကို မဖြစ်မနေလိုက်နာဆောင်ရွက်စေသည့် စနစ်က ရှင်းလင်းမှုမရှိလျှင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်မည် မဟုတ်။ • လုပ်ကွက်အရွယ်အစားကို ကန့် သတ်ခြင်းသည့် လုပ်ကွက်များပေါင်းစည်းသွားမည်ဖြစ်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုများကို ပိုမိုဆိုးရွားစေပြီး သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများတာဝန်ယူမှုရှိစေရန် ပိုမို ခက်ခဲစေပါသည်။ • သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်း ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ သို့ မဟုတ် စီစဉ်ခြင်းများ မရှိခြင်း။ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများသည် လုပ်ကွက်များစွန့်ခွာသွားပြီး ရလဒ်ဆိုးများချန်ထားခဲ့ခြင်း။ • လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းများကို ဥပဒေပြင်ပ၌ လုပ်ဆောင်နေခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှုများကို စီမံခန့် ခွဲရန် 	<ul style="list-style-type: none"> • EMPs ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်စေရန် ဥပဒေများနှင့်နည်းဥပဒေများ၊ ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း သို့မဟုတ် လိုအပ်သည့် လမ်းညွှန်ချက်များ ထုတ်ပြန်ပြီး EMP များကို အကောင်အထည်ဖော်စေရန်။ • သယံဇာတတည်ရှိမှုကို ရှာဖွေသတ်မှတ်ပြီး ကျောက် စိမ်းကို ထိရောက်စွာတူးဖော်နိုင်သည့် နေရာကို သတ်မှတ်ပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး ထိခိုက်မှုများကို စီမံခန့် ခွဲရန်။ • သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများကို သတ္တုတွင်း ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် အဆုံးသတ် ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်း အစီအစဉ်များ မဖြစ်မနေ ပြင်ဆင်စေရန်။ • ရေရှည်လုပ်ကိုင်မည့် လုပ်ကွက်ကြီးများအား ခွင့်ပြုနိုင်ရန် ဥပဒေများနှင့် နည်းဥပဒေများကို ပြန်လည် ဆန်းစစ်ရန်။ • လက်လုပ်လက်စားနှင့်အ

ပြဿနာအခက်အခဲများ	သက်ရောက်မှုများ	ဖြေရှင်းမှုများ
<p>မူ လုံလောက်စွာမရှိခြင်း။</p>	<p>နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အဆင့်မြင့်တင်ရန်အတွက် စိန်ခေါ်မှု ဖြစ်နေပါသည်။</p>	<p>သေးစားသတ္တုတူးဖော် လုပ်ငန်းများကို ပိုမို ရှင်းလင်းမှုရှိစေရန် ဥပဒေ များနှင့် နည်းဥပဒေများ ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • နီးစပ်ရာ သတ္တုလုပ်ကွက်များ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုအ တွက် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် သည့် ချဉ်းကပ်မှုမျိုး လုပ်ဆောင်စေပါ။
<p>ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု EMP ထိရောက်မှု ရှိ/မရှိ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ခြင်း။</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း အစီအစဉ် များ အကောင်အထည်ဖော် နိုင်စွမ်း မရှိခြင်း။ • လုပ်ကွက်တစ်ခုချင်းစီနှင့် နီးစပ်ရာ လုပ်ကွက်များမှ ဖြစ်ပေါ်သော ထိခိုက်မှုများကို လုံလောက်ကောင်းမွန်စွာ စောင့်ကြပ်ကြည့် ရှုနိုင်ရန် စောင့်ကြည့်ရေးအစီအစဉ်များ ဖော်ထုတ်ရန်။ • မြစ်ညှာပိုင်း လက်လုပ်လက်စားများနှင့် အသေးစား ရွှေနှင့် ပယင်း တူးဖော်သူများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် ထိခိုက်မှုများ ကို မခွဲခြားနိုင်ခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> • ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးရာ ထိခိုက်မှုများကို မလျော့ချနိုင်ခြင်း။ • ထိရောက်သည့်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအမံများ သို့ မဟုတ် တိုးတက်မှုရှိအောင်လုပ်ဆောင် နိုင်စွမ်းတို့ အပေါ် နားလည်မှု အားနည်းခြင်း သို့မဟုတ် မရှိခြင်း။ • ကပ်လျက်ရှိသော သို့ မဟုတ် ထပ်နေသည့် သတ္တုတွင်း နေရာများ ဖြေရှင်းရန် ခက်ခဲသည့်စောင့်ကြပ်ကြည့် ရှုရေးကွန်ယက်။ • အခြေခံ အခြေအနေများကို နားလည်မှုနည်းခြင်း သို့ မဟုတ် မရှိခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> • ဒေသလုံးဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုရေးကွန်ယက် အကောင်အထည်ဖော် တည်ဆောက်ရန်။ • သတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းခွင် အားလုံးကို စွန့်ထုတ် ပေါက်များ (Discharge points) သတ်မှတ်ထား ရှိစေရန်။ • ဒေသလုံးဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုသည့် ရလဒ်များနှင့် စွန့်ထုတ်ပေါက် (Discharge points) များကို စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုရန်။
<p>လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစားသတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းနှင့် ရေမဆေးလုပ်သားများ</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေး စားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း များနေရာတွင်အကြီးစားသတ္တု တူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများ နေရာယူလာခြင်း။ • လိုင်စင်မရှိသည့် လက်လုပ် 	<ul style="list-style-type: none"> • စဉ်ဆက်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်နေ သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူထု အပေါ် ထိခိုက်မှုများ။ • ထိခိုက်မှုများကို စီမံခန့်ခွဲရန် လိုအပ်ခြင်းနှင့် သတ္တုတူး ဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းခွင်များ 	<ul style="list-style-type: none"> • ရေမဆေးလုပ်သားများနှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများအ ကြား ဘေးအန္တရာယ်ကင်း ရှင်းစွာ လုပ်ငန်းလည်ပတ် နိုင်ရန် သဘောတူညီမှုများ အကောင်အထည်ဖော်ရန်။

ပြဿနာအခက်အခဲများ	သက်ရောက်မှုများ	ဖြေရှင်းမှုများ
<p>လက်စားနှင့် အသေးစား ကျောက်စိမ်းတူး ဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများသည် တူးဖော်ခြင်းမရှိသည့် သတ္တုတွင်းများနှင့် လုပ်ကွက်များအပြင်ဘက်တွင် လုပ်ဆောင်နေကြခြင်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားသတ္တုတူးဖော်သူ များသည် လုပ်ကွက်များရရှိရန် ခက်ခဲခြင်း။ • လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားသတ္တုတူးဖော်သူများသည် EMPs ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကျွမ်းကျင်မှု၊ ဗဟု သုတနှင့် လုပ်နိုင်စွမ်းတို့ မရှိခြင်း။ • လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားသတ္တုတူးဖော်သူများနှင့် ရေမဆေးလုပ်သားများသည် စွန့်စားကြရပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် လုံခြုံမှု ဘေးအန္တရာယ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ကြရခြင်း။ 	<p>ရှင်းလင်းရန်လိုအပ်ခြင်းတို့ကို မသိရှိခြင်း၊ ရလဒ်ဆိုးများ ချန်ထားခဲ့ခြင်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • သတ္တုတွင်းကမ္ဘာကြား ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခြင်း၊ မတော်တဆမှုများ မကြာခဏဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုနှင့် သေဆုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း။ • သတ္တုတူးဖော်သူများသည် အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းနိုင်ရန် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ရာဇဝတ်မှုများတွင် ပါဝင်လာရခြင်း။ • သတ္တုတူးဖော်သူများသည် စည်းမျဉ်းမူဘောင်အပြင်ဘက်တွင် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေကြရခြင်း။ 	<p>အတူတကွ နေထိုင်နိုင်ရေးနှင့် အတူတကွ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးတို့ကို တရားဝင် အစီအမံများ စီစဉ်ပေးရန်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော် လုပ်ငန်းများကို အစိုးရအဆင့်အားလုံးတို့၌ တရားဝင် မူဘောင်အတွင်း ထည့်သွင်းစေရန်။ • EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လက်လုပ်လက်စားများနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်သူများအား အသိပညာ မြှင့်တင်ပေးရေးနှင့် သင်တန်းများပေးရေးတို့ လုပ်ဆောင်ရန်။ • ငွေကြေးကုန်ကျမှုသက်သာပြီး ထိရောက်သည့် လက်လုပ်လက်စားများနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော် လုပ်ငန်းခွင်များ ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်း နည်းလမ်းများ စုံစမ်းရှာဖွေရန်။ ဥပမာ။ တွက်ခြေကိုက်သော ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်း နည်းလမ်းကို အသုံးပြုပြီး ပြန်လည်တည်ထောင်မှု ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းနှင့်သတ္တုတူးဖော်သူများနှင့် ဒေသတွင်း နေပြည်သူများ ဆန္ဒရှိလာအောင်စီမံရန်။

၂။ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်စွမ်း

ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်မှုများအရ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ရန် ထိရောက်သည့်စီမံခန့်ခွဲမှုများမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ဤ တွေ့ရှိချက်များနှင့်အညီသုံးသပ်ဆန်းစစ်သော သတ္တုတူးဖော်ကုမ္ပဏီများတွင် EMP ကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်ရင်းမြစ်များ၊ သင်တန်းပို့ချမှုများနှင့် အတွေ့အကြုံများ မရှိသေးပါ။

သင့်လျော်သည့် ရင်းမြစ်များနှင့် သင်တန်းပို့ချမှုများ မရှိလျှင် EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင် ပါ သို့မဟုတ် သေချာကောင်းမွန်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ဤသို့ဖြင့်ပြည် ထောင် စုအစိုးရ၊ ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် မြန်မာပြည်သူများ မျှော်မှန်းထားသည့်ရလဒ်များ ရရှိလာမည် မဟုတ်ပါ။

ယခု EMP တွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းတာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ အတွက် လိုအပ်သည့်ရင်းမြစ်များ၊ သင်တန်းပို့ချမှုများ ထည့်သွင်းချမှတ်ပေးထားပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

- သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်များနှင့် သတ္တုတွင်းမန်နေဂျာများအား EMP ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိပေးခြင်း။
- သတ္တုတွင်းပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဘေးကင်းရေးအရာရှိ ထားရှိပြီး EMP ကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရာ၌ ပါဝင်ဦးဆောင်သည့် တာဝန်ပေးခြင်း။
- အောက်ပါ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီအလုပ်သမားများကို EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် သင် တန်းပို့ချပေးခြင်း။
 - သတ္တုတွင်းပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် ပိုင်ရှင်များ။
 - သတ္တုတွင်း မန်နေဂျာ။
 - သတ္တုတွင်းပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဘေးကင်းရေးအရာရှိ။
 - လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်များ (ဥပမာ - သတ္တုတွင်း၊ အလုပ်ရုံများ၊ အလုပ်သမားတန်းလျားနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးရုံး)။

သင်တန်းပို့ချခြင်းတွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည်။

- EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း အကြောင်းအရာစုံပါဝင်သောသင်တန်း။
- EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းခွင်လက်တွေ့သင်တန်း။
- EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း နှစ်စဉ် မွမ်းမံသင်တန်း။

လက်တွေ့အတွေ့အကြုံရရှိထားခြင်းသည် EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင် သော အားသာချက်ဖြစ်ပါသည်။ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီနှစ်ခုသည် EMP ကို စံနမူနာအဖြစ် အကောင်အထည်

ဖော်ပြရန် မိမိတို့အလိုဖြစ် သဘောတူညီထားပြီဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကုမ္ပဏီများသည် EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် အခြားကုမ္ပဏီများ လိုက်နာလက်ခံကျင့်သုံးလာနိုင်ရန် သရုပ်ပြလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည့် အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့ကို အထောက်အပံ့များပေးသင့်ပါ သည်။

၃။ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်စေနိုင်စွမ်း

EMP ကို ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြီးကြပ်ခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ EMP သည် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ လုပ်ဆောင်ရမည့် သတ်မှတ်ထားသည့်အချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုရှိ/မရှိကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းများဖြင့် လိုက်နာစေပါသည်။ ၎င်းကုမ္ပဏီများသည် မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို နှစ်စဉ် အစီရင်ခံ တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။

လိုက်နာကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိကို MGE နှင့် ECD မှ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းတို့ပြုလုပ်ပြီး အတည်ပြုပါသည်။ MGE နှင့် ECD တို့သည် လက်ရှိတွင် EMP နှင့် ကိုက်ညီစွာလိုက်နာမှုစစ်ဆေးရန် ရင်းမြစ်များ၊ သင်တန်းပို့ချခြင်းများနှင့် အတွေ့အကြုံများ မရှိသေးပါ။

လုပ်ငန်းခွင် ကြီးကြပ်ခြင်းသည့် လိုက်နာကိုက်ညီမှုကို သေချာစေသည့် အထိရောက်ဆုံး နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။ EMP ကို လက်ခံအသုံးပြုပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် စည်းကမ်းလိုက်နာမှုအပြည့်အဝ ရှိစေရန် MGE နှင့် ECD တို့အနေဖြင့် လုပ်ငန်းခွင် စစ်ဆေးသည့် ဝန်ထမ်းရင်းမြစ်များ တိုးမြှင့်ချထားပေးရန် လိုအပ်သည်။ ၎င်းဝန်ထမ်းများကို EMP လိုက်နာမှုစည်းကမ်းများ စီစဉ်နိုင်ရန် သင်တန်းများပို့ချထားပေးရမည်။

သင်တန်းများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါမည်။

- EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း အကြောင်းအရာစုံပါဝင်သောသင်တန်း။
- EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းခွင်လက်တွေ့သင်တန်း။
- EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း နှစ်စဉ် မွမ်းမံသင်တန်း။

နမူနာလုပ်ဆောင်ပြမည့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများသည် MGE ၊ ECD နှင့်အခြားကုမ္ပဏီများအတွက် EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စည်းကမ်းလိုက်နာနိုင်မှု လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်များကို အတူတကွ တည်ဆောက်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခုပေးပါသည်။

EMP ကို အပြည့်အဝစည်းကမ်းလိုက်နာမှုဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း စစ်ဆေးရန်အတွက် လုံလောက်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သေးကင်းရေးအရာရှိအရေအတွက်မှာ သတ္တုတွင်းအရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့၏တည်နေရာများပေါ်တွင်မူတည်ပါသည်။ လုံလောက်သည့်ဝန်ထမ်းအရင်းမြစ်အရေအတွက်မှာ သတ္တုတွင်း

တစ်ခုချင်းစီကို လစဉ်စစ်ဆေးခြင်းများနှင့် နှစ်စဉ်ဆန်းစစ်ခြင်းများပြုလုပ်နိုင်ရန် ၅ ဦးထက်မနည်းသည့် အရာရှိများ ခန့်အပ်ထားရန် အကြံပြုအပ်ပါသည်။

၄။ သတ္တုတွင်းနှင့် ဇုန်အလိုက် စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲမှုများ အားနည်းခြင်း

ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသော ဥရုစရစ်ဖြန်းကျောက်လွှာ၏ တည်နေရာနှင့် အနက်သည် ယခင်သတ္တုတူးဖော် ရရှိသည့် အတွေ့အကြုံပေါ် အခြေခံထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကျောက်စိမ်းသိုက်ကျောက်လွှာများ၏ တည် နေရာ၊ အနက်နှင့်အထူကို သိရှိသတ်မှတ်နိုင်ရန် စမ်းသပ်တိုင်းတာမှုများ စနစ်တကျ မလုပ်ဆောင်ရသေး သောကြောင့် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်နိုင်သည့် မြေနေရာမည်မျှလိုအပ်သည်ကို မသိနိုင်ပါ။ ထို့အပြင် ခြုံငုံသုံး သပ်ရလျှင် သယံဇာတရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စဉ်းစားစီမံထားချက်များ မရှိ ပါ။ ၎င်းသည် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်း၏ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ဆောင်ရာတွင် အခက်အခဲ များ ဖြစ်စေပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ - အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- သတ္တုတူးဖော်ခြင်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့်နေရာကို မသိရှိခြင်း သို့မဟုတ် နားလည်မှုအားနည်းခြင်း တို့ကြောင့် မြေပြင်၊ ဂေဟစနစ်၊ ကျေးရွာများ၊ လူတို့ အခြေချနေထိုင်မှုများနှင့် စိုက်ပျိုးမြေများကို မလိုအပ်သည့် ထိခိုက်မှုများ မကြာခင် ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။
- ကျောက်စိမ်းတူးဖော်မှုကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုများကို ထိရောက်စွာစီမံခန့်ခွဲရန် လိုအပ်သည့် နေရာကိုမသိရှိခြင်း သို့မဟုတ် နားလည်မှုအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်နှင့်ထိခိုက်နေ သော ပတ်ဝန်းကျင်မြေများ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများဖြစ်စေပါသည်။
- ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရေးကြီးသည့် အရင်းအမြစ်ပစ္စည်းများဖြစ်သော (ရေလမ်းကြောင်းများ၊ ထိခိုက်မခံသည့်ပေါက်ပင်များ၊ ကျေးရွာများနှင့်လူတို့အခြေချနေထိုင်မှုနေရာများ၊ သမိုင်းဝင်ယဉ် ကျေးမှုအမွေအနှစ်နေရာများ) ကို သတ္တုတွင်းတူးဖော်မည့်နေရာများ၏ ပြင်ပတွင် သတ်မှတ်ထား မှုကြောင့် လုံလောက်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါ။
- လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်များနှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ၏တာဝန်များကို တိကျစွာသတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိမှုကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ စီမံခန့်ခွဲရာတွင် တာဝန်ဝတ္တရားများ ရှင်းလင်းမှုမရှိပါ။
- သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ပြင်ဆင်ထားရှိရန် သတ်မှတ်ထားမှုကြောင့် မြေသားမ တည်ငြိမ်မှုမှ မြေပြိုမှုများ၊ ဂေဟစနစ်များဆုံးရှုံးခြင်း၊ အိုးအိမ်အဆောက်အအုံများဆုံးရှုံးခြင်း၊ တခါ တရံ ပြင်းထန်သည့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုနှင့် သေဆုံးမှုများအထိ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

- ထိခိုက်လွယ်သည့် ဂေဟစနစ်များနှင့် သဘာဝ(သစ်တော) ရင်းမြစ်များ သတ်မှတ်ထားခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းအတွက် စီစဉ်ထားသည့် ပေါင်းစပ်ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်မရှိပါ။

ယင်းပြဿနာအခက်အခဲများကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ဖြေရှင်းနိုင်သည်။

- ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသောကျောက်လွှာကို သိရှိသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် စမ်းသပ်တိုင်းတာမှုပြုလုပ်ခြင်း။
- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည့် အရေးကြီးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်ပစ္စည်းများ၏ ကန့်သတ်နေရာများ သတ်မှတ်ရန် အခြေခံအချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်း။
- စမ်းသပ်တိုင်းတာရေးရလဒ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေခံအချက်အလက်များကို အခြေခံပြီး သတ္တုတူးဖော်ခြင်းအတွက် အသင့်လျော်ဆုံးသော နေရာများသတ်မှတ်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းပြီး ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုရှိသော ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းဖြစ်လာစေရန် လုံလောက်သည့် လုပ်ကွက်အရွယ်အစားကို ချထားပေးခြင်း။
- ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ထိခိုက်မှုများကို လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနိုင်ရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်များကို တိကျစွာသတ်မှတ်ခြင်း။
- ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် သို့မဟုတ် လျော့ချနိုင်ရန် သတ္တုတွင်းများ၊ စွန့်ပစ်မြေစာပုံများနှင့် သတ္တုတွင်းလုပ်ကွက်အတွင်းရှိ အခြေခံ အဆောက်အအုံနေရာများကို တည်ငြိမ် ကြံ့ခိုင်မှုရှိစေရန် ဒီဇိုင်းပုံဖော်ခြင်း။

အကြံပြုဖြေရှင်းချက်များကို အောက်တွင် ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်း

ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသောကျောက်လွှာကို အသေးစိတ်နေရာသတ်မှတ်ထားခြင်းသည် ကျောက်တွင်းကို အများဆုံးကျောက်စိမ်းရရှိနိုင်မှု တွင်းပုံစံကို ဖန်တီးနိုင်ပြီး အပေါ်ယံမြေသား မည်မျှဖယ်ထုတ်ရမည်ကို သိရှိစီမံနိုင်သည်။ ဤသို့ဖြင့်၊ သတ္တုတွင်းနေရာများနှင့် ဖယ်ထုတ်လိုက်လိုက်သည့် အပေါ်ယံမြေများ ထုထည်ကို လျော့ချပေးနိုင်ကာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ်များ လျော့ချပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာ ခေတ်သစ်နည်းပညာများသည့် လုံးခင်း/ဖားကန်းကျောက်မျက်ရတနာနယ်မြေ အစီစဉ် တကျ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကျောက်စိမ်းသိုက်ကျောက်လွှာနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အဖိုးတန်သည့် အချက်အလက်များကို ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။ ကျောက်စိမ်းသိုက်ကျောက်လွှာအနက်ကို သိရှိနိုင်မှုသည် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ရန် လိုအပ်သည့် သတ္တုတွင်းအရွယ်အစား၊ စွန့်ပစ်မြေစာပုံများနှင့် သတ္တုတွင်းအခြေခံအဆောက်အအုံ

အအုံများအတွက် လိုအပ်သည့် မြေနေရာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် လုပ်ကွက်အရွယ်အစားတို့ကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

MGE ၏ အနာဂတ် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ရေးနေရာများ စီမံမှုများ၌ ပင်ရင်းသိုက် (Primary) နှင့် နှောင်းဖြစ်သိုက် (Secondary) ကျောက်စိမ်း ဖြစ်တည်မှုများသိရှိနိုင်ရန် စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းလုပ်ငန်းက အထောက်အကူပြုပါလိမ့်မည်။ အသေးစိတ် မြေပုံဆွဲခြင်း၊ ဘူမိရူပဗေဒဆိုင်ရာနည်းပညာများ၊ စမ်းသပ်လွန်တူး ခြင်းများနှင့် ထုတ်လုပ်မှုလေ့လာခြင်းများကိုပေါင်းစပ်ကာ တူးဖော်နိုင်သေးသော ကျန်ရှိကျောက်စိမ်းထုထည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

အခြေခံ အချက်အလက်များ လေ့လာခြင်း

ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသောမြေသားသည် ဘူမိဗေဒဖြစ်စဉ်သက်တမ်း များစွာကတည်းက ဖြစ်တည်နေခဲ့သည်ကို သတိပြု၍ အခြေခံအချက်အလက်များကို လေ့လာထားရန်လိုအပ်သည်။ ဤသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ အသုံးဝင်မှု(သို့) ရင်းမြစ်ပစ္စည်းများနှင့်အကျိုးကျေးဇူးများကို လိုအပ်သည့် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုများ မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကို အဖြေရှာသတ်မှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သတ္တုတူးဖော်မည့်နေရာများ သတ်မှတ်ခြင်း (မှော်)

ဖယ်ချန်ထားရန်လိုအပ်သည့် နေရာများကိုသိရှိခြင်းသည် မှော်များ သို့မဟုတ် သတ္တုတူးဖော်သင့်သည့် နေရာများ ကန့်သတ်ပေးနိုင်ရန် သတင်းအချက်အလက်များက အထောက်အကူပေးပါသည်။

လုပ်ကွက်များ သတ်မှတ်ခြင်း

သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများကို ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် မြေကွက်လပ်များ လိုအပ်ပါသည်။ သတ္တုတွင်းများနှင့်ဆက်စပ် အပေါ်ယံရေစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ စွန့်ပစ်မြေစာပုံများနှင့် ဆက်စပ်အပေါ်ယံရေစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ မြေဆီလွှာသိုလှောင်မှု၊ အပင်များပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း (အကယ်၍ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများမှမပေးအပ်ပါက)၊ သတ္တုတွင်း အခြေခံအဆောက်အအုံများ (အုပ်ချုပ်ရေးရာရုံးများ၊ ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းရေးအလုပ်ရုံများ၊ ကုန်လှောင်ရုံများ၊ လှောင်စာနှင့် လောင်ကျွမ်းစေနိုင်သည့်ပစ္စည်းများ သိုလှောင်ရုံများနှင့် အလုပ်သမားတန်းလျားများ)၊ နှင့် လမ်းများဆောက်လုပ်ရန် မြေကွက်လပ်များကို လိုအပ်ပါသည်။ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မည့် မြေကွက်လပ်တည်နေရာကိုသိလျှင် သတ္တုတွင်းပတ်လည်တွင် မည်သို့မြေကွက်လပ်များ ထပ်မံလိုအပ်မည်ကို သိရှိမည်ဖြစ်သည်။ လုံလောက်သည့် မြေကွက် နေရာအကျယ်အဝန်းများထားရှိပေးခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်မှုများကို ရှောင်ရှားပါ သို့မဟုတ် တတ်နိုင်သမျှ အနည်းဆုံးလျော့ချစေပါ။ သတ္တုတွင်းအရွယ်အစားနှင့်လိုအပ်သည့်အဆောက်အအုံများ မြေနေရာကိုသိလျှင် ထိရောက်သည့် သတ္တုတူးဖော်ခြင်းဆိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုကို လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသည်မှာ ကျောက်စိမ်းများရရှိနိုင်မှု အမြင့်ဆုံးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများ

အနည်းဆုံးဖြစ်စေခြင်းတို့ စီမံရာတွင် လုပ်ကွက်အရွယ်အစား မည်မျှရှိရမည်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးပါလိမ့်မည်။

လုပ်ကွက် နယ်နိမိတ်

လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်များ အသေးစိတ်သတ်မှတ်ထားမှု မကောင်းမွန်လျှင် မည်သည့်သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီက ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမှုများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်ကို ရှင်းလင်းမှုရှိမည်မဟုတ်ဘဲ ရောထွေးမှုများဖြစ်လာစေနိုင်ပါသည်။ လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်များကို GPS ကိုသြဒီနိုတ် တည်နေရာပြစနစ်များ အသုံးပြုကာ လုပ်ကွက်နိပါတ်နှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီအမည်နှင့် သတ်မှတ်တိုင်များကို အသေးစိတ်ချမှတ်သင့်ပါသည်။ သတ်မှတ်တိုင်များသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု နီးကပ်နေလျှင် မြင်သာမှု ရှိစေရန် ကွက်လပ်များထားရှိပေးရမည်။ ဖြစ်နိုင်ပါက၊ လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်များကို ခြံစည်းရိုးများဖြင့် ကာရံထားသင့်ပါသည်။

MGE သည် လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်မှတ်တမ်းများကို နောင်တွင် တည်ဆောက်မည့် MONREC ၏ သတ္တုတွင်း လုပ်ကွက်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် Mining Cadaster တွင် ပေါင်းထည့်နိုင်သည့်ပုံစံ၊ ရိုးရှင်းသည့် အချက်အလက် သိမ်းဆည်းမှုပုံစံ၊ အင်ဂျင်နီယာစနစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသင့်ပါသည်။ ထိုအချက်အလက်များကိုလည်း နေပြည်တော်နှင့်လုံးခင်း/ဖားကန့်မှ MGE/ECD ဝန်ထမ်းများအကြား ရှုပ်ထွေးမှုမှ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် မျှဝေနိုင်ပါသည်။ MGE ၏ လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်မှတ်တမ်းများကို သတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းများ၏ “လုပ်ငန်းပိုင်း” နယ်နိမိတ်နှင့် စစ်ဆေးပြီး ခြားနားချက်များရှိပါက အမှန်ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။

သတ္တုတွင်း ဒီဇိုင်း

ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းနှင့် ကျောက်တွင်းများ (လမ်းဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း) တူးဖော်ရာတွင် ဖယ်ထုတ်ရမည့် အပေါ်ယံမြေလွှာပမာဏကို နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင်ထိန်းချုပ်ပြီး တည်ငြိမ်ကြံ့ခိုင်သည့် မြေပြင် သဏ္ဍာန်များကို လုပ်ငန်းခွင်နှင့်လုပ်ငန်းခွင်ပြင်ပနေရာများ၌ နေရာချ၊ ဒီဇိုင်းပုံဖော် ဆောက်လုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ စွန့်ပစ်မြေစာပုံများကိုလည်း လူများနှင့် ဂေဟစနစ်များ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချနိုင်စေရန် တည်ငြိမ်ကြံ့ခိုင်သည့် မြေပြင်သဏ္ဍာန်ကို ဒီဇိုင်းပုံဖော်ဆောက်လုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများသည် သတ္တုတွင်းဒီဇိုင်းနှင့်အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းများ သင်ကြားပို့ချရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပြီး ထပ်မံ၍ EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် သင်တန်းပို့ချခြင်းများလည်း လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ သတ္တုတွင်းဌာနမှ သတ္တုတွင်းစစ်ဆေးရေးအရာရှိများကိုလည်း သက်ဆိုင်သည့် EMP လုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် သင်တန်းပို့ချပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဇုန်အလိုက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း

လုပ်ကွက်ခွင့်ပြုမိန့်အသစ်များ မထုတ်ပေးမီတွင် ဇုန်တစ်ခု၏ လိုအပ်သည့် အစီအစဉ်ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ဆောင်မှုများကို နမူနာတစ်ခုတွင်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ဇုန်အလိုက် အစီအစဉ်ဆွဲမှုလုပ်ဆောင်ချက်တွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

- စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်း - မြေနေရာချခြင်း၊ ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာခေတ်သစ်နည်းပညာများနှင့် စမ်းသပ်လွန်တူးခြင်း။
- အခြေခံအချက်အလက်များလေ့လာမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာနေရာများ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း။
- လက်ရှိလုပ်ကွက်များ၏အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် အချက်အလက်စုဆောင်းမှုစနစ် တည်ထောင်ခြင်း။

ဇုန်အလိုက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲချမှတ်ခြင်းဖြင့် အောက်ပါရလဒ်များ ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

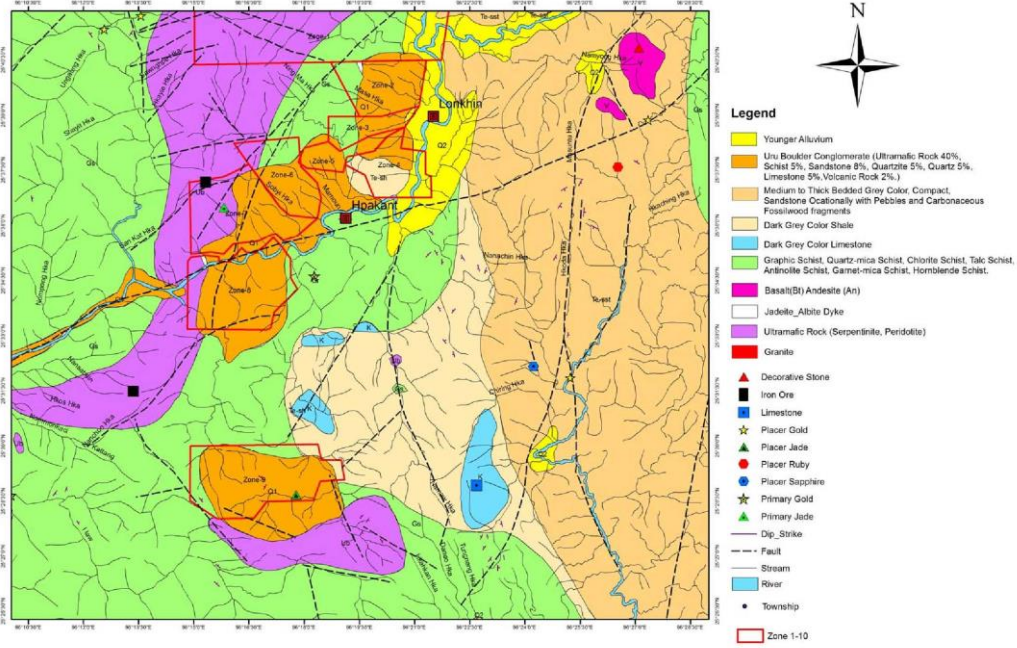
- အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် လက်လုပ်လက်စား သို့မဟုတ် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သည့် နေရာများ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း။
- သတ္တုတွင်းယာဉ်ကြီးများ သွားလာရာလမ်းများ၊ ကျောက်တွင်းများ (လမ်းဆောက်လုပ်ရေးသုံးပစ္စည်းများ - လိုအပ်လျှင်)၊ စွန့်ပစ်မြေစာပုံများနှင့် အန္တရာယ်မရှိနိုင်သည့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစုပေါင်းအမှိုက်ကန်များအပါအဝင် အများပိုင် အခြေခံအဆောက်အအုံများ စီစဉ်နေရာချခြင်း။
- ထိခိုက်လွယ်သော ဂေဟစနစ်များ၊ ကျေးရွာများ၊ လူတို့အခြေချရာနေရာများနှင့်စိုက်ပျိုးမြေများ ပတ်လည်တွင် ကြားခံနယ်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း။
- လက်ရှိနှင့်အနာဂတ် လုပ်ကွက်နယ်နိမိတ်များ တိကျစွာ သတ်မှတ်ပေးခြင်း။

ဇုန်တစ်ခုလုံး ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်းအဆင့်များ၏ တွေးခေါ်ချက်များကို အောက်ပါပုံများဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

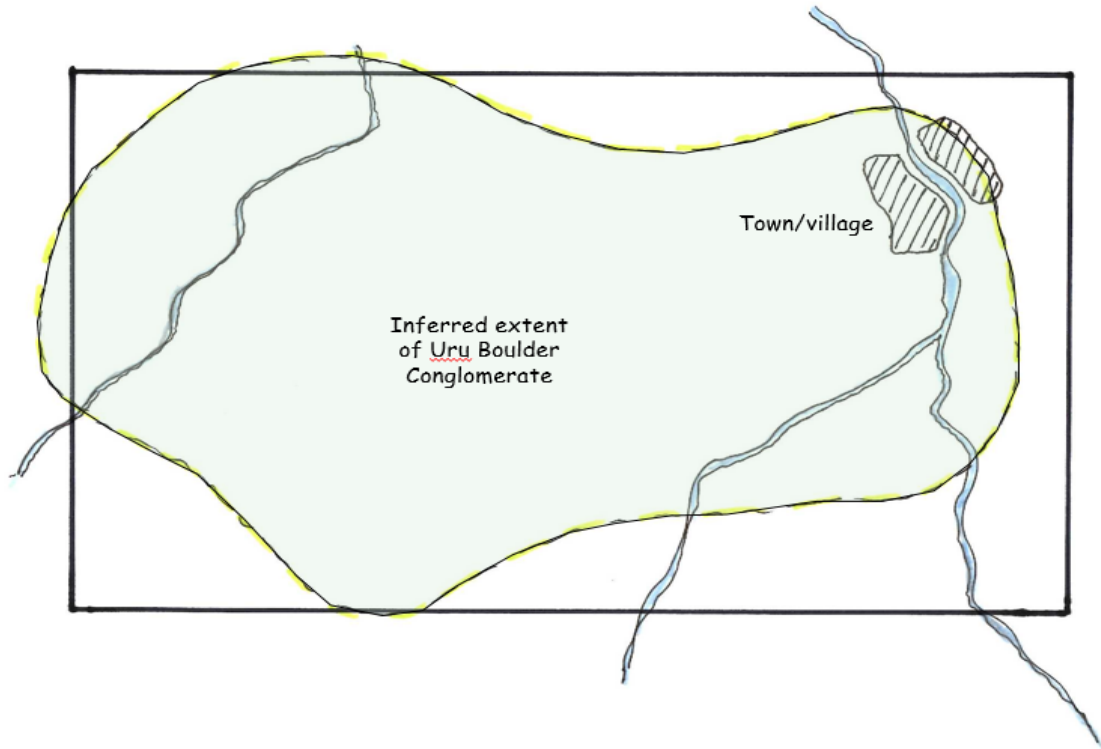
- ဥရုစရစ်ဖြန့်ကျောက်လွှာတည်ရှိမှုကို ဒေသအဆင့်ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာ မြေပုံတွင် ပြပုံ (ပုံ ၄.၁)
- ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာလေ့လာမှုများဖြင့် ဥရုစရစ်ဖြန့်ကျောက်လွှာဖြစ်တည်မှုအတည်ပြုခြင်းပြပုံ (ပုံ ၄.၂)
- ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားကို နားလည်နိုင်ရန် ဂေဟစနစ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူမှုရေး အခြေခံအချက်အလက်များလေ့လာချက်များ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူမှုရေးရင်းမြစ်ပစ္စည်းများကာကွယ်ရန် ကြားခံနယ် သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်းလမ်းများပြပုံ (ပုံ ၄.၃)

- ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသောကျောက်လွှာများ၏ အနက်နှင့်ကျောက်ပါဝင်မှု သတ်မှတ်နိုင်ရန် ဘူမိရူပ လေ့လာချက်ပြပုံ (ပုံ ၄.၄)
- သတ္တုတွင်း အစီအစဉ်များထဲတွင် (အကြီးစား - ASM သို့ အသေးစား/လက်လုပ်လက် စား - LSM) မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်တူးဖော်မည်နှင့် လိုအပ်သည့်လုပ်ကွက်အကျယ်အဝန်းကို အတည်ပြုပြီး စီးပွားရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုနှင့်တာဝန်ခံမှုရှိသော ကျောက်စိမ်းတူးဖော် မှုဖြစ်စေရန် စီမံထားမှု ပြပုံ (ပုံ ၄.၅)

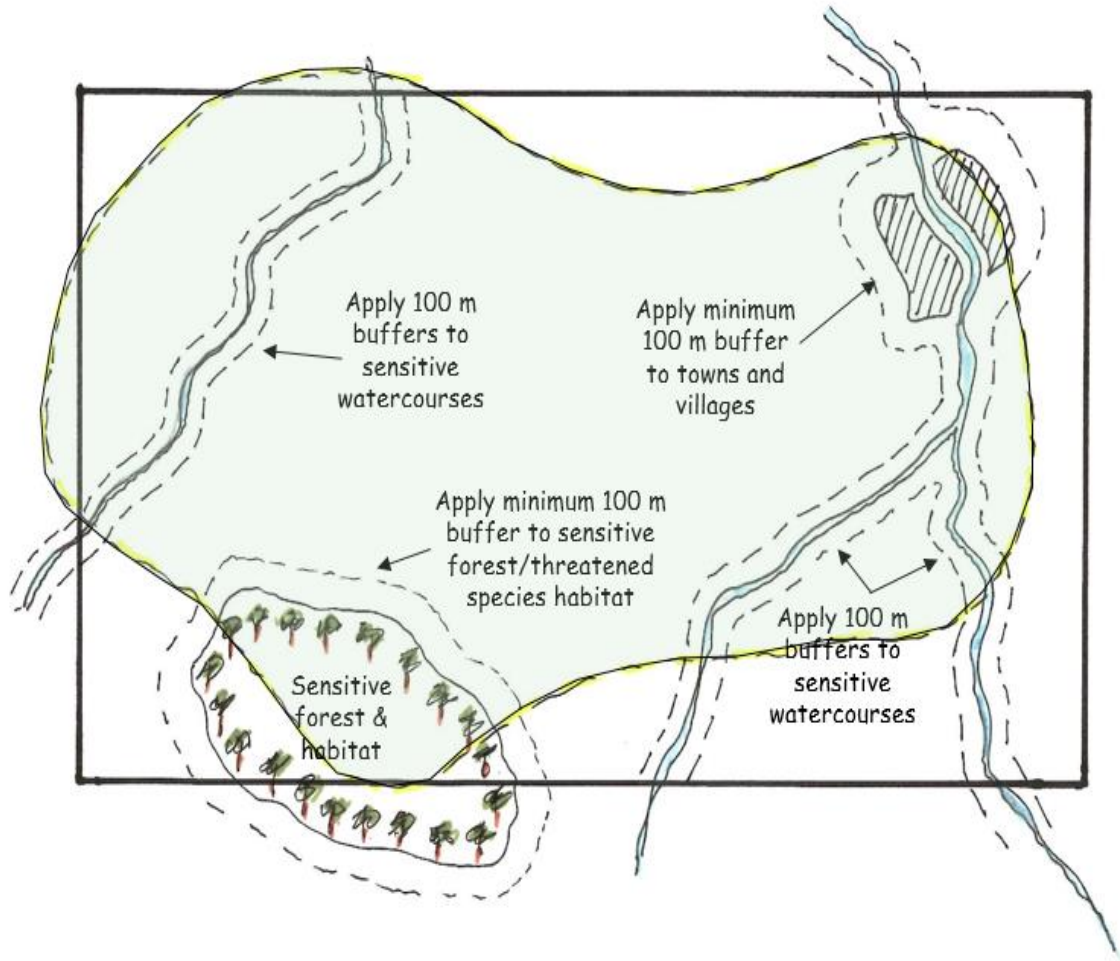
Geological Map of Hpakant Area, Kachin State

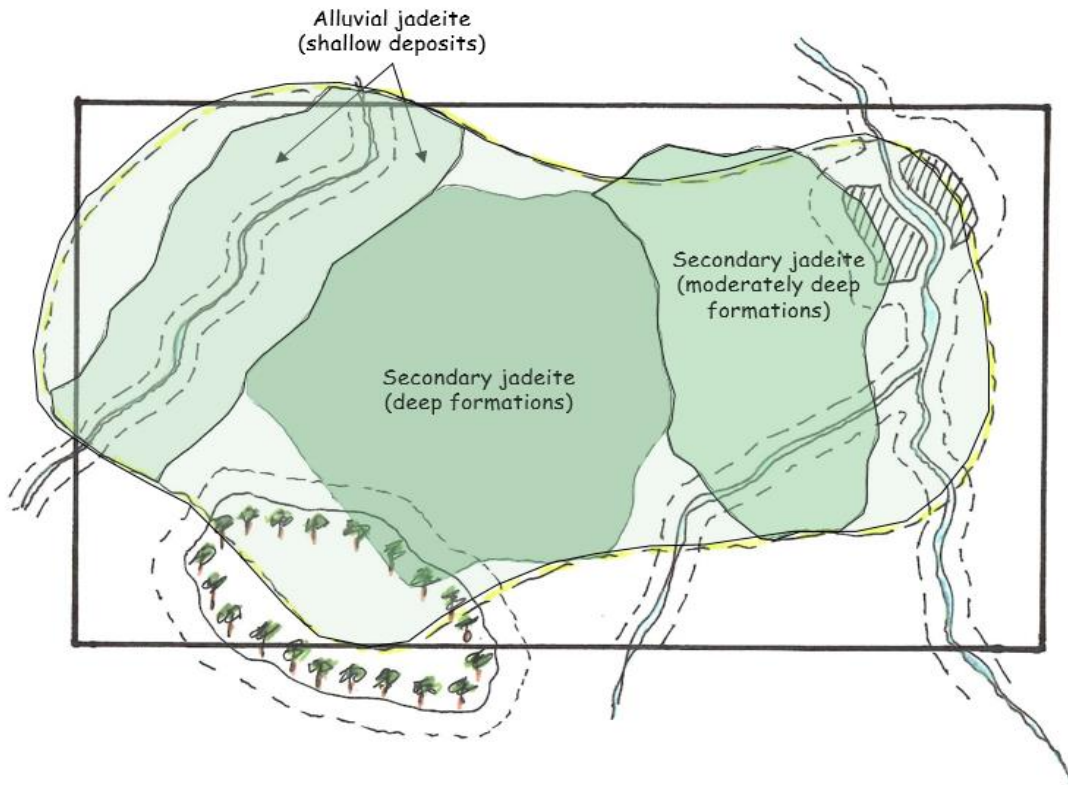
ပုံ ၄.၁ ဥရုစရစ်ဖြန့်ကျက်လွှာတည်ရှိမှုကို ဒေသအဆင့်ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာ မြေပုံတွင် ပြပုံ

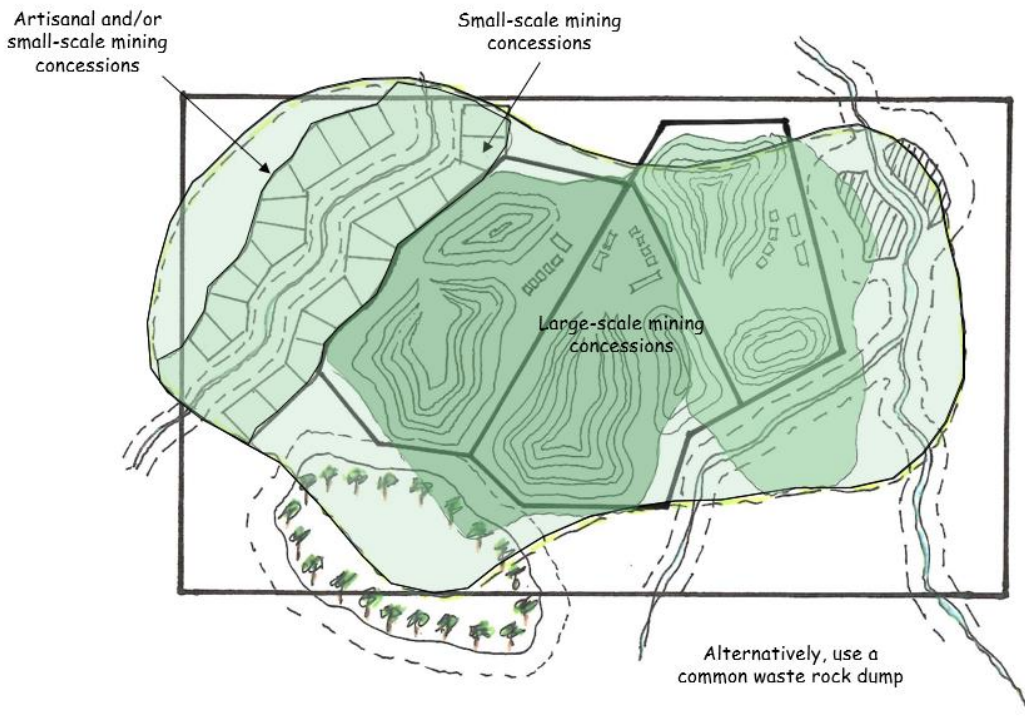
ပုံ ၄.၂ ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာလေ့လာမှုများဖြင့် ဥရုစရစ်ဖြန့်ကျက်လွှာဖြစ်တည်မှုအတည်ပြုခြင်းပြပုံ

ပုံ ၄.၃ ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားကို နားလည်နိုင်ရန် ဂေဟစနစ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူမှုရေး အခြေခံအချက် အလက်များလေ့လာချက်များ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူမှုရေးရင်းမြစ်ပစ္စည်းများကာကွယ်ရန် ကြားခံနယ် သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်းလမ်းများပြပုံ

၄.၄ ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသောကျောက်လွှာများ၏ အနက်နှင့်ကျောက်ပါဝင်မှု သတ်မှတ်နိုင်ရန် ဘူမိဗူပ
 လေ့လာချက်ပြပုံ

ပုံ ၄.၅ သတ္တုတူးဖော်ခြင်းအစီအစဉ် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ လုပ်ကွက်အရွယ်အစား သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် နယ်နိမိတ်များ
 သတ်မှတ်ခြင်း။

၅။ ဥပဒေနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များ

လက်ရှိအဆိုတင်သွင်းထားသည့် လုပ်ကွက်အရွယ်အစားနှင့် ကျောက်စိမ်းထုတ်လုပ်မှု ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းသည် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများကို ထိရောက်စွာ ပြန်လည် စီမံခန့်ခွဲရန် အခြေအနေ မပေးပါ။

မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေကို ဒုတိယအကြိမ်ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ (၂၀၁၆) တွင် ဖြစ်နိုင်ခြေ ထုတ်လုပ်မှုပမာဏနှင့်သတ္တုတူးဖော်သည့်နည်းလမ်းများကို အခြေခံ၍ ကျောက်စိမ်းထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင် သက်တမ်းကို ချမှတ်ထားပါသည်။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ ဥပဒေ (၂၀၁၇) မူကြမ်းတွင် လုပ်ကွက်များအရွယ်အစား၊ ကျောက်စိမ်းထုတ်လုပ်မှုခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းနှင့် နှစ်စဉ်သတ္တုတူးဖော်သည့် အနက်ကန့် သတ်ချက်များ ပြန်လည်သတ်မှတ်ထားပါသည်။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ ဥပဒေ (၂၀၁၇) မူကြမ်းတွင် အကြီးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ထည့်သွင်းထားခြင်း မရှိပါ။ လုပ်ကွက်အရွယ်အစားများနှင့် ထုတ်လုပ်ခွင့် သက်တမ်းနှင့် အနက် တို့ကို ဇယား ၅.၁ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား ၅.၁ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေ လုပ်ကွက် အရွယ်အစား များနှင့် ထုတ်လုပ်ခွင့် သက်တမ်းနှင့် အနက်။

ထုတ်လုပ်မှု	မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေကို ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ (၂၀၁၆)		မြန်မာ့ ကျောက်မျက်ရတနာ ဥပဒေ (၂၀၁၇) မူကြမ်း		
	အရွယ်အစား (ဧက)	အချိန်ကာလ (နှစ်)	အရွယ်အစား (ဧက)	အချိန်ကာလ (နှစ်)	နှစ်စဉ်အနက် (ပေ)
အကြီးစား	သတ်မှတ်ချက် မရှိ	၁၀	ခွင့်မပြု	ခွင့်မပြု	ခွင့်မပြု
အလတ်စား	သတ်မှတ်ချက် မရှိ	၅	၃	၃	၁၅၀
အသေးစား	သတ်မှတ်ချက် မရှိ	၃	၂	၂	၁၀၀
လက်လုပ်လက်စား	သတ်မှတ်ချက် မရှိ	၁	သတ်မှတ်ချက် မရှိ	၁	၅၀

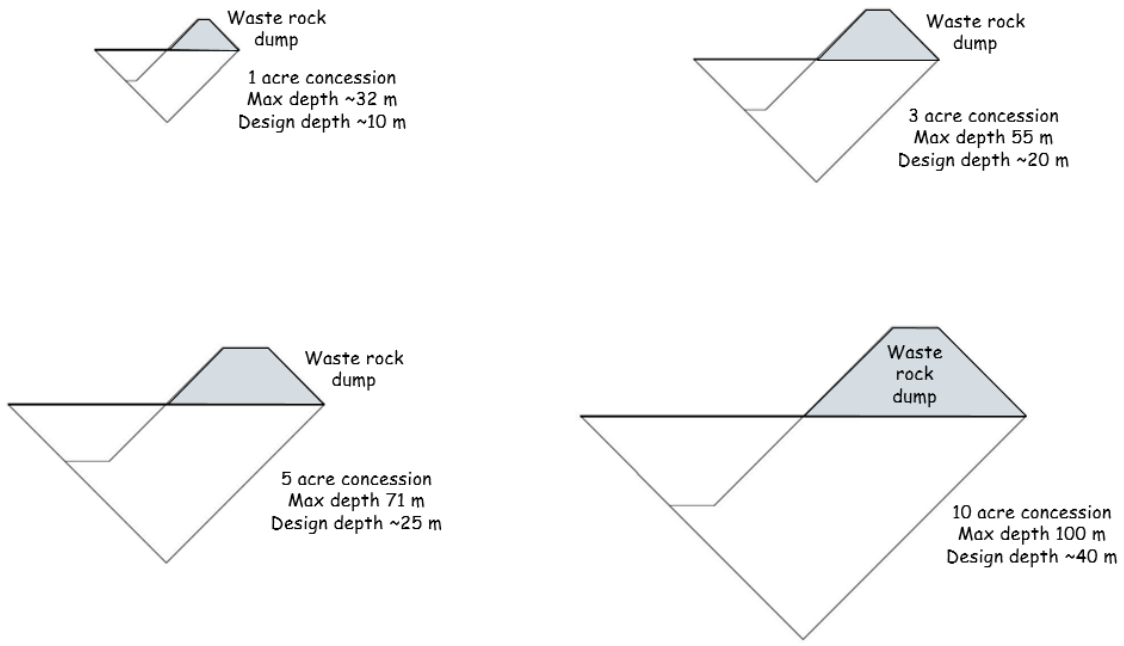
၅.၁ လုပ်ကွက်အရွယ်အစား

အခြားနိုင်ငံများတွင် သတ္တုတွင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်များသည် ရင်းမြစ်များကို စီးပွားရေးအရနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာ တူးဖော်နိုင်မည့် မြေနေရာအကျယ်နှင့် သတ္တုတွင်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးထိခိုက်မှုများကိုထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်မှုအပေါ် မူတည်၍ သတ်မှတ်ပါသည်။ မြေအောက်ရှိသယံဇာတ တည်ရှိမှု၏ အနက်သည် သတ္တုတူးဖော်ခြင်းနည်းလမ်းနှင့် သတ္တုတွင်းဆိုင်ရာအခြေခံလုပ်ပိုင်ခွင့်များ သတ်မှတ်ရာတွင် အရေးကြီးသည့် အဓိက အကြောင်းတရားဖြစ်သည်။ (ဥပမာ - မြေငှား သို့မဟုတ် လုပ်ကွက်)။

မြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် တည်ရှိပုံကို အခြေခံကာ ဥရုစရစ်ဖြန့်ကျက်လွှာသည် မြေမျက်နှာပြင်အောက် ၅ မီတာမှ မီတာ ၃၀၀ အကြားတွင်တည်ရှိသည်။ ဥရုချောင်မြစ်ပုံစံလွင်ပြင်ရှိ နန်းတင်မြေနွယ်အနည်ကျ နေသော ကျောက်စိမ်းများကို နှုန်းမြေသိုက်များတွင် ဖြစ်တည်ပြီး အများအားဖြင့် တိမ်သောနေရာများတွင် တွေ့ရသည်။ Primar နှင့် Secondary ကျောက်စိမ်းလွှာများသည် မြေသားအောက်ရှိ အနက်အမျိုးမျိုးတွင် ဖွဲ့စည်းဖြစ်တည်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

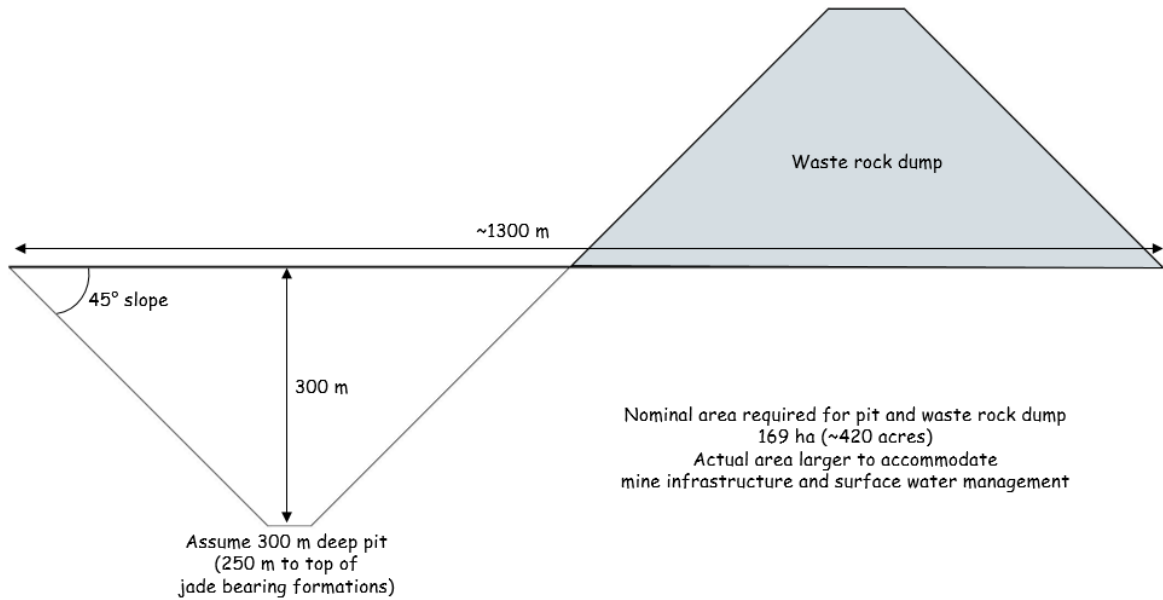
ပုံ ၅-၁ သည် အနက်ဆုံးတူးဖော်နိုင်သော ရွေးချယ်ထားသည့် လုပ်ကွက်အရွယ်အစားများကို ပြသပြီး ဘေးအန္တရာယ်ကင်းသည့်အနက် တည်ငြိမ်ကြံ့ခိုင်သောသတ္တုတွင်းနံရံစောင်း (mining batters)များ တည်ဆောက်မည့်ပုံ အနက်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ (ဥပမာ၊ ဒီဇိုင်း အနက်)။ သတ္တုတွင်းကုန်းစောင်း အနက်၏ ပျမ်းမျှ (mining batters) လျှောစောက်သည် ၄၅ ဒီဂရီရှိရမည်ကိုရည်ညွှန်းထားပါသည်။ ယခုဒီဇိုင်းအနက်သည် လုပ်ကွက်အတွင်း စွန့်ပစ်မြေစာပုံ ထားရှိသည်ဟု ယူဆ၍ သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုထောင့်မှ ဤနည်းလမ်းသည် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသည်။ ယင်းပြသောပုံများသည် သတ္တုတွင်း အခြေခံအဆောက်အအုံများ (ရုံးများ၊ အလုပ်သမားတန်းလျား၊ အလုပ်ရုံများ၊ သတ္တုတွင်းသုံးစက်ယန္တရားများ ထားရှိရာ နေရာများ၊ လှောင်စာ သိုလှောင်ရာနေရာများ၊ ကျောက်စိမ်းအမျိုးအစားခွဲရာနေရာများ) သို့မဟုတ် မြေပေါ် ရေစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်များအတွက် မြေကွက်လပ်များ မပါဝင်သေးပါ။

ပုံ ၅.၁ သည် ဖြစ်နိုင်ခြေ ၁ ဧက၊ ၃ ဧက၊ ၅ ဧက လုပ်ကွက်များ အတွက် နန်းတင်မြေနွယ်တွင် ရှိသော ကျောက်စိမ်းကို လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများဖြင့် တူးဖော်နိုင်မှုကို ဖော်ပြထားသည်။ ပို၍ နက်သည့်ကျောက်စိမ်း (မြေပြင် အောက် မီတာ ၅၀ အထက်) ကိုမူ ၁ ဧက၊ ၃ ဧက၊ ၅ ဧက၊ ၁၀ ဧက လုပ်ကွက်များတွင် ပတ်ဝန်းကျင်သတ်မှတ်ချက်များကြောင့် လုပ်ဆောင်၍မရရှိနိုင်ပါ။ ပုံ ၅.၂ သည် မြေပြင် အောက် မီတာ ၃၀၀ တွင်ရှိသော ကျောက်စိမ်းနှောင်းဖြစ်သိုက်ကို တူးဖော်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် နေရာအကျယ်အဝန်းကို ဖော်ပြပါသည်။ ၎င်းသည် ခန့်မှန်းခြေ ၄၂၀ ဧကနှင့် ညီမျှနိုင်ပါသည်။ သတ္တုတွင်း အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် မြေပေါ်ရေစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များထားရှိပါက ခန့်မှန်းခြေ ၈၅၀ ထိ တိုးမြှင့်သွားနိုင်ပါသည်။

Excludes allowance for mine infrastructure and surface water management

ပုံ ၅.၁ လက်ရှိ လုပ်ကွက်အရွယ်အစားများအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေ အများဆုံး အနက်ဖြင့် ဒီဇိုင်း ဖော်ပြခြင်း။

ပုံ ၅.၂ နက်ရှိုင်းသည့် ကျောက်စိမ်းသိုက်အထိ တူးဖော်ရန် လိုအပ်သည့် အများဆုံး အနက်နှင့် ဒီဇိုင်း။

အဆိုတင်သွင်းထားသည့် လုပ်ကွက်အရွယ်အစားများသည် ကျောက်စိမ်းသိုက်များကို ဘေးကင်းစွာ EMP လုပ်ဆောင်ချက်များ (သတ္တုတွင်းနှင့်စွန့်ပစ်မြေစာပုံများ စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်) နှင့်အညီ တူးဖော်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ၎င်းလုပ်ကွက်အရွယ်အစားများသည် စွန့်ပစ်မြေစာပုံများ၊ သတ္တုတွင်းအခြေခံ အဆောက်အအုံများနှင့် မြေပေါ်ရေစီမံခန့်ခွဲမှုတို့အတွက် လုံလောက်သည့် မြေနေရာများ ပေးမထားပါ။ အရေးကြီးသည်မှာ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ ထိရောက်စွာစီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် မြေနေရာ မထားရှိပေးပါ။

လက်ရှိတွင် လုံးခင်း/ဖားကန့်ဒေသရှိ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများသည် ကျောက်စိမ်းကိုလိုအပ်သည့်အနက်မှ တူးဖော်နိုင်ရန် လုပ်ကွက်များပေါင်းစည်းပြီး လုပ်ကိုင်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေ (၂၀၁၇) မူကြမ်းအရ ကုမ္ပဏီများ မိမိအကျိုးရရှိစေရန် ယခုကဲ့သို့ ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်သွားနိုင်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းများသည် MGE/ECD တို့အတွက် EMP ကို စည်းကမ်းတကျ လိုက်နာနိုင်စေရန် ပို၍ ခက်ခဲစေပါသည်။

ပုံ ၅.၃ တွင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းရှိ လမ်းခင်းကျောက်ဖာတူးဖော်ခြင်းကို ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲရန် လိုအပ်သည့် မြေနေရာကို ဖော်ပြထားပါသည်။ လုပ်ကွက်အရွယ်အစားမှာ ၂၆၀ ဧကရှိပြီး သတ္တုတွင်းများ၊ စွန့်ပစ်မြေစာပုံများ၊ သတ္တုတွင်း အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် မြေပေါ် ရေစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်များသည် လုပ်ကွက်အတွင်းတွင်တည်ရှိပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု စီမံခန့်ခွဲမှုများကို လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းလည်ပတ်နေစဉ်အတွင်း တစ်ချိန်တည်း စီမံခန့်ခွဲပါသည်။

ပုံ ၅.၃ ပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှု အကျိုးထိရောက်စေရန် လုံလောက်သည့် မြေနေရာ လုပ်ကွက် နမူနာ

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်မည့် လုပ်ကွက်အရွယ်အစားများသည် စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေ ကိုက်ခြင်းနှင့်သေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းခြင်းတို့ ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး ကျောက်စိမ်းရရှိမှုအမြင့်ဆုံးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် နှင့်လူမှုရေးထိခိုက်မှုများ ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲမှု ပြုလုပ်နိုင်ရန် လုံလောက်သည့် အကျယ်အဝန်းရှိရမည် ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ လုပ်ကွက်အရွယ်အစားများသည် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သောပတ်ဝန်း ကျင်နှင့်လူမှုရေးထိခိုက်မှုများကို ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည့် မြေနေရာ အကျယ်အဝန်းမရှိပါ။

၅.၂ ကျောက်စိမ်း ထုတ်လုပ်မှု ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်း

သတ်မှတ်ထားသော ကျောက်စိမ်းထုတ်လုပ်မှု ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းသည် သတ္တုတူးဖော်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်သော စမ်းသပ်တိုင်းခြင်း၊ ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာခြင်း၊ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုမိန့်များရယူ ခြင်း၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အပေါ်ယံမြေများဖယ်ရှားခြင်း၊ ကျောက်စိမ်းတူးဖော် ခြင်း၊ ပို၍အရေးကြီးသည့် သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းများ လုပ် ဆောင်ရန် အချိန်တိုတောင်းပြီး လုံလောက်မှုမရှိပါ။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ ဥပဒေ (၂၀၁၇) တွင် အဆို ပြုထားသည့် သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းချိန်တွင် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများသည့် ၎င်းတို့၏ ထုတ်လုပ်မှု ခွင့်ပြုမိန့် နောက်ဆုံးနှစ်မှသာ ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသည့်အနက်ကို ရောက်ရှိပြီး တူးဖော်ထုတ်လုပ်ကြရပါ သည်။ လက်ရှိတွင် ကုမ္ပဏီများသည် ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွားလျှင် မည်သည့် ရပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် တာဝန်ဝတ္တရားများမရှိတော့ပဲ သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ပြန်လည် တည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း များ ပြီးဆုံးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်း ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းတွင် ကျောက် စိမ်းသိုက်ရောက်သည်အထိတူးဖော်ရန် လိုအပ်ပြီး အဆုံးသတ်ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်း အပါအဝင် သတ္တု တွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းများကို သေချာစွာ အစီအစဉ်ဆွဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် အချိန်ကာလကို ထည့် သွင်းစဉ်းစားရမည် ဖြစ်သည်။

ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ (IEE or EIA) ပြင်ဆင်ခြင်းသည် ပုံမှန်အားဖြင့် ဖြစ်မြောက် နိုင်စွမ်းလေ့လာခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအဖြစ် လုပ်ဆောင်ရပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ် ခြင်းအစီရင်ခံစာ ပြီးပြည့်စုံအောင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလိုက်နာမှုအသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းအတွက် လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာခြင်းပြီးနောက် ပတ်ဝန်းကျင်ထောက် ခံချက်ရရှိရန် အချိန် တစ်နှစ်ခန့်ကြာနိုင်ပါသည်။ အကြီးစားနှင့် အသေးစားကျောက်စိမ်းထုတ်လုပ်ခွင့် လိုင်စင်ထုတ်ပေးရာတွင် ဇယား ၅.၂ တွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။

ဇယား ၅.၂ အကြီးစားနှင့်အသေးစားကျောက်စိမ်းတူးဖော်မှုပြ ညွှန်းပြ အချိန်ကာလ

လုပ်ငန်းစဉ်များ	အကြီးစားထုတ်လုပ်မှု	အသေးစားထုတ်လုပ်မှု
စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုမိန့်များ		
စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်း	၁ နှစ်	အကြီးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းအတွက် စုံးစမ်းမှုများမှ သတင်းအချက်များရှိနေပြီး ဟု ယူလျင်
ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာခြင်း (သတ္တုတွင်း အစီအစဉ် ပြင်ဆင်ခြင်း)	၂ နှစ်	၁ နှစ်
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်	၁ နှစ်	၁ နှစ်
စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိချိန် စုစုပေါင်း	၄ နှစ်	၂ နှစ်
ထုတ်လုပ်မှု		
သတ္တုတွင်း အခြေခံ အဆောက်အအုံများနှင့် သင့်လျော်သည့် သတ္တုတွင်း ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခြင်း။	၁ နှစ်မှ ၂ နှစ်	၁ နှစ်အထိ
ကျောက်စိမ်းသိုက်ရှိသော ကျောက်လွှာ အနက်သို့ ရောက်ရှိရန် အပေါ်ယံမြေလွှာ ဖယ်ရှားရမည့် အချိန်ကာလ။	၂ နှစ်မှ ၃ နှစ်	၁ နှစ်
ကျောက်စိမ်းအမျိုးမျိုးပြန်လည် ရရှိနိုင်မှု များ စေရန် တူးဖော်ခြင်း။	၂ နှစ်မှ ၃ နှစ်	၁ နှစ်
သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်း အစီအစဉ်၊ အစေ့ များ စုဆောင်းခြင်း၊ အခြေခံ အဆောက် အအုံများ ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဓာတ်ပြုပျက်စီး သွား သောမြေများ ပြန်လည်ကုစားခြင်း၊ တည်ငြိမ် ကြံ့ခိုင်သည့် မြေပြင်သဏ္ဍာန် ပြန်လည် တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းတို့ အပါအဝင် သတ္တုတွင်းကို ပိတ်သိမ်းပြီး ပြန်လည်တည်ထောင်မှုများ ပြုလုပ်ပါ။	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ်	၁ နှစ်မှ ၂ နှစ်

လုပ်ငန်းစဉ်များ	အကြီးစားထုတ်လုပ်မှု	အသေးစားထုတ်လုပ်မှု
အဆုံးသတ် ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်း ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်စေရန် လုံလောက်သည့် အချိန်ကာလ သေချာစွာသတ်မှတ်ပါ။	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ်	၂ နှစ်မှ ၃ နှစ်
ထုတ်လုပ်မှု ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်း စုစုပေါင်း	၉ နှစ်မှ ၁၈ နှစ်	၆ နှစ်မှ ၈ နှစ်

* Timeframes assume works carried out in dry season (October to May)
 % At least two growing (wet) seasons are required to determine final rehabilitation success.

ယခု ဆန်းစစ်မှုအပေါ်မူတည်၍ ကျောက်စိမ်းစမ်းသပ်တိုင်းရေး လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်နှင့် လိုအပ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာထောက်ခံချက်များရယူနိုင်ရန် အချိန်အားဖြင့် ၄ နှစ်အထိ ယူနိုင်ပါသည်။ အကြီးစားကျောက်စိမ်းတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက် ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းသည် ၁၈ နှစ်ဖြစ်သင့်ပြီး (အခြေခံအားဖြင့် ၂၀ နှစ်) နှင့် အသေးစားလုပ်ကွက်အတွက် ၈ နှစ် (အခြေခံအားဖြင့် ၁၀ နှစ်)ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် သင့်တော်သည့် သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်နိုင်ရန် လုံလောက်သည့် အချိန်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ လက်လုပ်လက်စား (subsistence) ခွင့်ပြုမိန့်များသည် ပိုမိုတိုတောင်းသည့် အချိန်ကာလဖြစ်မည်ဖြစ်ပြီး ကောင်းမွန်သည့် ပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ၃ နှစ် မှ ၅ နှစ်ထက်မနည်း ပေးသင့်ပါသည်။

မြန်မာ့သတ္တုတွင်းဥပဒေ (၂၀၁၅) နှင့်ဆင်တူသည့် ဖြစ်စဉ်များကို လိုက်နားကျင့်သုံးနိုင်ရန်နှင့် မြန်မာ့သတ္တုတွင်းဥပဒေ (၂၀၁၇) မူကြမ်းတွင် ကျောက်စိမ်းကုမ္ပဏီများအတွက် စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းမှ ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာခြင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်အထိပါဝင်သည့် တစ်ပေါင်းတည်း ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးနိုင်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။

အချုပ်အားဖြင့် အဆိုပြုထားသည့် ကျောက်စိမ်းထုတ်လုပ်မှုခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းသည် သတ္တုတွင်းပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့်အဆုံးသတ်ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းလုပ်ဆောင်ရန် နှင့် ပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့်ပြန်လည်တည် ထောင်ခြင်းကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ဆောင်ပြုရန် အချိန်တိုတောင်းလှပါသည်။

၅.၃ လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်း

လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းကို မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေကို ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ (၂၀၁၆) တွင်ထည့်သွင်းထားပြီး ထုတ်လုပ်မှုခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးသည့် စနစ်တစ်ခု ရည်ညွှန်းထားပါသည်။ လုံလောက်သည့် အချိန်ကာလမပေးထားမှုကြောင့် မကြာမီက ပြင်ဆင်နေသည့် မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေတွင် လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော် ခြင်း လုပ်ငန်းများ အခွင့်အလမ်းရရှိရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားလာကြခြင်းဖြစ်သည်။

လက်လုပ်လက်စား (ဥပဒေတွင် Subsistence သတ္တုတူးဖော်ခြင်းဟု ဖော်ပြသည်) နှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ကွက်များနှင့် ယင်းလုပ်ကွက်များမှထုတ်လုပ်မှုဖြစ်နိုင်ခြေများ တရားဝင်ထားရှိပေးခြင်းသည် ၎င်းတို့ကို မည်သို့ ဥပဒေဘောင်အတွင်း ထည့်သွင်းမည်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ရလဒ်များရရှိလာရေးတို့အတွက် မည်သို့လုပ်ဆောင်စေမည်ကို သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ပေးပါလိမ့်မည်။

လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်သူများသည် လက်ရှိတွင် ပို၍ဖြစ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများရရှိနိုင်ရေး သို့မဟုတ် ယခင်အကြီးစားသတ္တုလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် လိုင်စင်မဲ့တူးဖော်ခြင်းများ ဆက်လက်တည်ရှိနိုင်သည်ဟုလည်း ယူဆရပါသည်။ ထိရောက်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုသည် ၎င်းထိစပ်နေသောနေရာများ မြေပြင်အနေအထား မည်သို့ဖြစ်ရမည်ကိုစီစဉ်ရာတွင် အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး နှင့်/သို့မဟုတ် အကြီးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားစနစ်များဖြင့် တရားဝင်ဖြစ်စေခြင်းစသည့်အချက်များ တစ်ပေါင်းတည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အခန်း ၈ တွင် လုံးဝင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေအတွက် ဖြစ်နိုင်သည့် ဖြေရှင်းချက်များအပါအဝင် လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားသတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတကာ အတွေ့အကြုံများဖြင့် မည်သို့ဖြေရှင်းရမည်ကို တင်ပြထားပါသည်။

၆။ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေသည် ထိရောက်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှုမရှိသည့် သို့မဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများစနစ်တကျမရှိပဲ ဆယ်စုနှစ်များစွာ သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသော် အထင်ကရနေရာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

EMP ကို နည်းလမ်းပေါင်းများစွာဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် EMPs ထောက်ခံချက်ပေးနိုင်ရန် ကြန့်ကြာနေစေပါသည်။

EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်နည်းလမ်းများကို ယခုအခန်းတွင် ထောက်ခံအကြံပြု ထားသည့် အကူးအပြောင်းကာလအတွက်အစီအစဉ်များနှင့်အတူ ဆွေးနွေးတင်ပြသွားပါမည်။

၆.၁ ယခု EMP သည် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီပြီး အသုံးပြုရန် အသင့်ဖြစ်နေခြင်း

ယခု EMP သည် လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေရှိ အကြီးစား၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းများမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ထိခိုက်မှုများကို ဖြေရှင်းရန် ရေးဆွဲထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသည့် အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ EMP ကို သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများမှ မွေးစား၊ အသုံးပြု အကောင်အထည်ဖော်ရန် အသင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်သည် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများမှ သီးခြား EMPs များပြင် ဆင်ရေးဆွဲရန်အတွက် လမ်းညွှန်ချက် သို့မဟုတ် ပုံစံတစ်ခု မဟုတ်ပါ။ ဤအစီအစဉ်တွင် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ ဖြစ်လာနိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးလုပ်ဆောင်ချက်များ တိုးတက်လာစေရန် လိုက်နာရမည့် နည်းလမ်းများနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအားလုံး ပါဝင်ပါသည်။ ပိုမိုထိရောက်စေရန် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများအားလုံးသည် ယခု EMP ပါပြည့်စုံသည့်အချက်များအားလုံးကို ပြီးပြည့်စုံသည့် အစီအစဉ်တစ်ခုအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

၆.၂ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် EMP ကိုအကောင်အထည်ဖော်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများ

ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းသည် မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေ (၁၉၉၅) အရ တရားဝင် ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေကို ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ (၂၀၁၆) တွင် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းမှ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများကို စီမံခန့်ခွဲရန် လိုအပ်ကြောင်း ထည့်သွင်းထားပါသည်။

ပုဒ်မ ၅၄ တွင် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန၊ သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာနနှင့် မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းတို့မှ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ အမိန့်စာများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်ခွင့်ကို ပေးအပ်ထားပါသည်။ ပုဒ်မ ၅၄ မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

၅၄။ ဤဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

- (က) သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းနှင့်စည်းကမ်း များကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ခ) သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနသည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ကိုထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ဂ) သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် နှင့်မြန်မာကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း တို့သည် အမိန့် နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (၂၀၁၅) တွင် စီမံကိန်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲခြင်းများအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုဘဝ ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်ထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁ တွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းအတွက် လိုအပ်သည့် ဆောက်ရွက်ချက်များနှင့် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်အတွက်လိုအပ်သည့် ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း အမျိုးအစားများ ကို စာရင်းပြုစုတင်ပြထားပါသည်။ ကနဦး ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (IEE) အမှတ်စဉ် ၁၃၆ တွင် အဖိုးတန်ကျောက်မျက်ရတနာတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ၂၀ ဟက်တာ(ha) အောက်နှင့် တစ်နှစ် လျှင် တန် ၅၀၀၀၀ ထက်နည်းသည့် ထုတ်လုပ်မှုများအတွက် IEE ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ဖော်ပြထား ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (EIA) တွင် ၂၀ ha နှင့် သို့မဟုတ် နှင့်အထက် နှင့် တစ်နှစ်လျှင် တန် ၅၀၀၀၀ နှင့်ညီသော သို့မဟုတ် ထက်ပိုသော အဖိုးတန် ကျောက် မျက်ရတနာ တူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ၎င်း EIA ကို ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါ သည်။

လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစားနှင့် အကြီးစား ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများသည် ၂၀ ha အောက် (ခန့်မှန်းခြေ ၅၀ ဧက) ရှိသည့်အတွက် ၎င်းလုပ်ငန်းများအတွက် ကနဦးပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (IEE) ကို ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေ (၂၀၁၇) မူကြမ်းအရ လုပ် ကွက်များသည် ၂၀ ha အောက် တွင်ရှိပြီး သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများ အားလုံးကို ဆိုလိုပါသည်။ ၂၀ ha သို့မဟုတ် ၅၀ ဧက ထက်များသည့် ပေါင်းစပ်လုပ်ကွက်များရှိသည့် နေရာတွင် သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း များသည် EIA လိုအပ်ပါသည်။ EIA ပြင်ဆင်ချက် လိုအပ်မှုသည် အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ထည့်သွင်းရန် အဆိုပြုမှုအပေါ် မူတည်နေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (EMP) သည် သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းသစ်များအတွက် IEE သို့မဟုတ် EIA တို့၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး နည်း

ဥပဒေနှင့် EIA လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၏ ပုဒ်မ ၈ များ မပြဌာန်းမီက တူးဖော်နေသော သတ္တုတွင်းများကို ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆန်းစစ်မှုများပြုလုပ်ပြီး EMP ကို ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

EMP နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်လိုက်နာမှုအသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် (ECC) ကို သတ္တုတွင်းတစ်ခုခြင်းစီအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနမှာ ထုတ်ပေးပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနမှ နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်ကြားဖြတ်ဥပဒေများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်ပါသည်။ MGE နှင့် သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာနသည် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်ပါသည်။ MGE သည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေများ တိုးတက်လာစေရန် လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေရှိ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများအတွက် အမိန့်ကြော်ငြာစာများနှင့် စာများ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန၊ MGE သို့မဟုတ် သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာနသည် လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသော ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် လုပ်ငန်းသစ်များအတွက် အမိန့် သို့မဟုတ် လမ်းညွှန်ချက်များ ထုတ်ပြန်ခြင်းအားဖြင့် EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

ပုံပြဇယား ၆.၁ (EMP မှ ပုံပြဇယား ၄.၁) တွင် EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်သည့် နည်းလမ်းသုံးရပ်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။

လက်ရှိတွင် ECD သည် ဝန်ထမ်းအင်းအားလုံလောက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ECD သည် ပတ်ဝန်းကျင်လိုက်နာမှု အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် အနည်းငယ် (ထုတ်ပေးမှုရှိလျှင်) သာထုတ်ပေးထားမှု ရှိပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ (၂၀၁၂) အရ EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လက်ရှိလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ တိကျသည့် အချိန်တစ်ခုမရှိသေးပါ။

မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေကို ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ (၂၀၁၆) ပုဒ်မ ၅၄ အရ ECD မှ ထောက်ခံချက်ပေးသည်နှင့် တပြိုင်နက် လမ်းညွှန်ချက် သို့မဟုတ် အမိန့် စာများ ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြင့် EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ အမိန့်စာတွင် EMP ကို သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် အကြီးစား၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများအားလုံး လိုက်နာဆောင်ရွက် အသုံးပြုရန် လမ်းညွှန်ချက်ထည့်သွင်းရပါမည်။ ဤသည်မှာ အစစ်အမှန် ပြောင်းလဲခြင်းအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မည့် အစောပိုင်းလုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ပြီး လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေရှိ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး ဘေးအန္တရာယ်များကို အဓိကဖြေရှင်းပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၆.၂ အကူးအပြောင်းကာလ အစီအစဉ်များ

ယခု EMP ကို Coffey-Valentis မှ ပြင်ဆင်ထားပြီး လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေရှိ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်သည့်လုပ်ငန်းများမှ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာအခြေအနေများ တိုးတက်လာစေရန် ပထမ

ခြေလှမ်းဖြစ်ပါသည်။ EMP တွင် အကြီးစား၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့်နန်းမြေများတွင်ရွှေကျင်ခြင်းတို့မှ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများကို စီမံခန့်ခွဲရန် အခြေခံစံချိန်စံညွှန်းများ ချမှတ်ထားပါသည်။

EMP သည် ပတ်ဝန်းကျင်၊ လူ့အသိုက်အဝန်းနှင့်အများပြည်သူတို့အပေါ်ကျရောက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များကို ဖြေရှင်းကိုင်တွယ်ရန် အဓိက ဦးစားပေးထားပါသည်။ ၎င်း EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လွယ်ကူပြီး အသုံးပြုသူနှင့်ကျွမ်းဝင်မည့် လက်တွေ့ကျသည့် ပုံစံဖြင့်သာ ရေးသားထားပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် မူလက ရည်မှန်းထားသည့်အတိုင်း ပြောင်းလဲမှု အစစ်အမှန်ကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

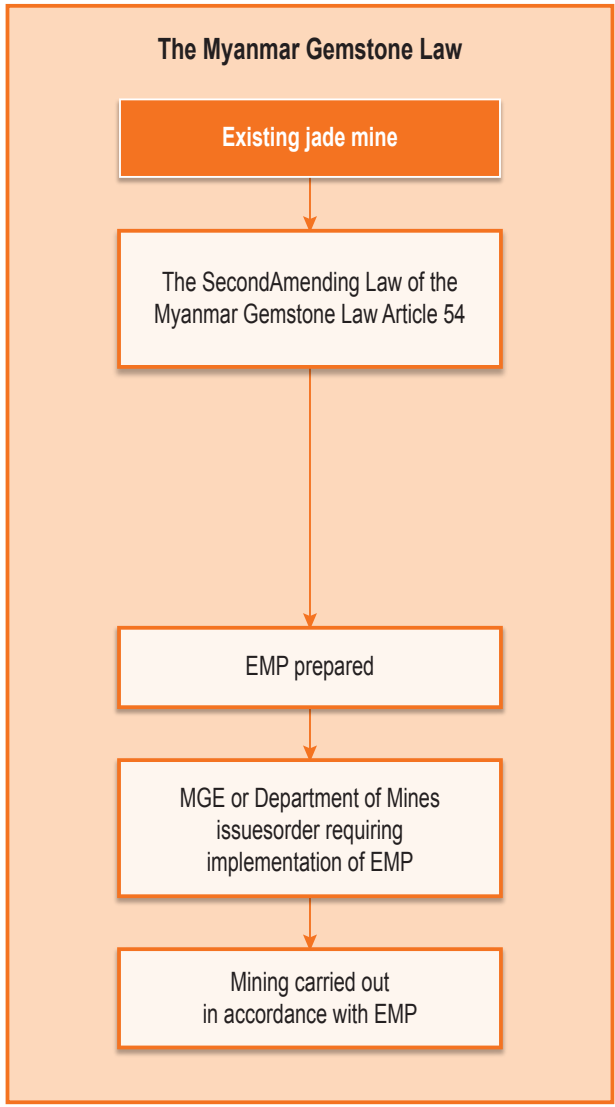
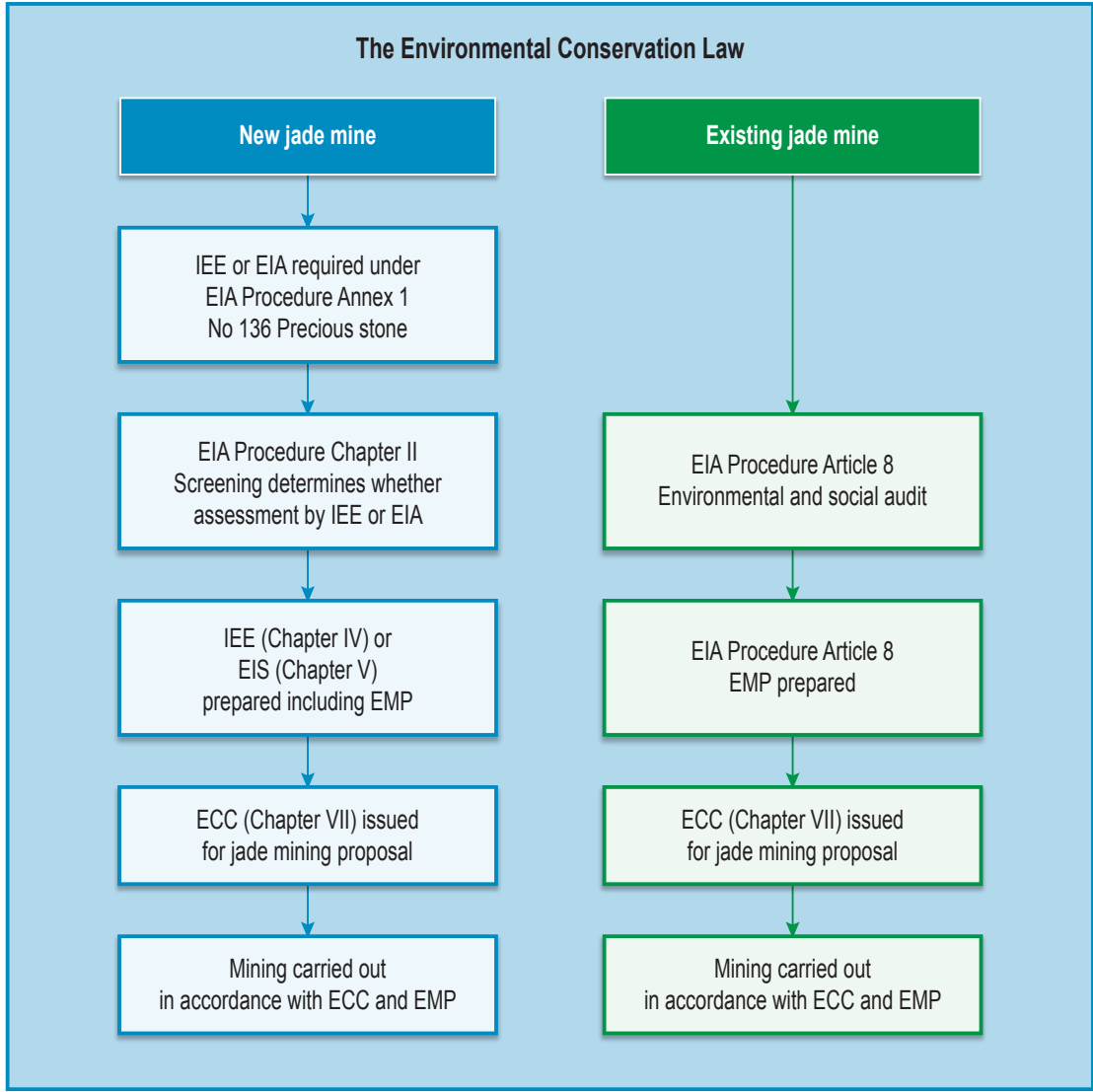
EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၌ အရေးကြီးသည့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရဝန်ကြီး ဌာနများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် MGEI၊ ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပို၍ အရေးကြီးသည်မှာ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်သည့် ကုမ္ပဏီများနှင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အစည်းများ၊ MGJEA တို့ကို လိုအပ်သည့် အခြေခံသင်တန်းများ ပို့ချပေးရန် အရေးကြီးလှပါသည်။

ထို့ကြောင့် EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အကူးအပြောင်းကာလ အစီအစဉ်များကို အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုလိုက်ပါသည်။

- ပထမနှစ် - ရင်းမြစ်များနှင့် သင်တန်းများ အပါအဝင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းမူဘောင် ချမှတ်ရန်။ ဒေသတွင်း စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေး ကွက်ယက်များ ပုံဖော်ရေးဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်ရန်။
- ဒုတိယနှစ် မှ ပဉ္စမနှစ်အထိ - EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်စေခြင်း။

ရုပ်ပြပုံ -

၆.၁ EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ဥပဒေ မူဘောင်များ။

AI Reference: 00015AA_EMP01_GRA007_a_1

Date: 26.07.2017
 Project: 754-DRWEN00015AA
 File Name: 00015_EMP01_F04.01_GRA

MGJEA
Hpakant/Lonkin Gems Tract EMP

Legislative framework for implementation of EMP

Figure No: **6.1**

- ဆဌမနှစ် - သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ချက်များ၊ EMP ၏ ဒေသဆိုင်ရာစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့်လုံလောက်ပြည့်ဝမှု ရှိမရှိ ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း။ EMP ကို ပြန်လည်စစ်ဆေးပြီး ဒေသဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းမှရလဒ်များနှင့် အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရည်အသွေး (ထုတ်လွှတ်ခြင်း) လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ပေါင်းစပ်ကာ လိုက်နာဆောင်ရွက်စေခြင်း။
- သတ္တမနှစ် မှ စတင်၍ - ၅ နှစ်တကြိမ် EMP ကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ပါ။

ပထမနှစ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း မှုဘောင် ချမှတ်ခြင်း

EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းချမှတ်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ရင်းမြစ်များကို စီမံပြီး သင်တန်းပို့ချမှုများ ဆောင်ရွက်ပါ။

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် MGE တို့ အတွက် အောက်ပါ ရင်းမြစ်များ လိုအပ်ပါသည်။

- လုံးဝင်း/ဖားကန့် သို့ မဟုတ် မြစ်ကြီးနားတွင် အခြေစိုက်သော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရာများ။
 - သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို စစ်ဆေးခြင်းများ၊ နှစ်စဉ်နှင့် ရှောင်တခင်ဆန်းစစ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ပါ။
 - ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးအခြေအနေများ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ၏ နှစ်စဉ် အစီရင်ခံစာများကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ကာ လုပ်ဆောင်ရမည်များကို အကြံပြုပါ။
 - လူထုတိုင်ကြားချက်များနှင့်စိုးရိမ်မှုများကိုဖြေရှင်းရန် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့များနှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများနှင့်ဆက်သွယ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ။
- သတ္တုတွင်းစစ်ဆေးသူများသည် မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေ (တည်ဆဲဥပဒေ)နှင့်အညီ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းနှင့် နန်းမြေများတွင်ရွှေကျင်ခြင်းတို့ကို စည်းကမ်းတကျ လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရပါမည်။

သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဘေးကင်းရေးအရာရှိ -

- EMP ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်စေပါ။
- ယခု EMP တွင် ချမှတ်ထားသည့် စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အလုပ်သမား များအားလုံးအား သင်တန်းပို့ ချပါ။
- မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာများနှင့် ညွှန်ကြားချက်များတွင် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ထားသည့်လုပ်ဆောင်ချက်များကို အသိပေးသတင်းပို့ ခြင်းဖြင့်

သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီနှင့်အလုပ်သမားများအား ကောင်းမွန်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့် ကောင်းများလုပ်ဆောင်စေပြီး လိုအပ်သည့်အရာများကို အကြံပြုပါ။

- ယခု EMP ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် ချမှတ်ထားသည့် စစ်ဆေးခြင်း နှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ပါ။
- သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီ၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖော်ပြသည့် နှစ်စဉ် အစီရင်ခံစာများ ပြင်ဆင်ပါ။
- ယခု EMP ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်အညီ အရေးပေါ် အခြေအနေများကို တုန့်ပြန် ထိန်းချုပ်ပါ။

ဒုတိယနှစ်မှ ပဉ္စမနှစ်အထိ - EMP ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း

EMP ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက်လိုအပ် ချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ EMP အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း လိုက်နာစေသည့်စနစ်တစ်ခုကို သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ပြီး သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများအားလုံးကို ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားပါမည်။

ယခုအချိန်အတွင်းတွင် ဒေသတွင်းစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ပြီးပြည့်စုံသော အခြေခံပတ်ဝန်း ကျင်နှင့်လူမှုရေးအချက်များကို ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးထိခိုက်မှုများကို စီမံသည့် EMP ပါ စီမံခန့်ခွဲမှုများ သည် လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြည်စုံလုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ ကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရန် စုဆောင်းလေ့လာမှုများ ပြုလုပ်ပါမည်။

ဆဌမနှစ် - EMP ပါ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံလုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း။

ဆဌမနှစ် - သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် EMP ပြည့်စုံလုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ ပြန်လည် ဆန်းစစ်ရန် ဒေသအဆင့်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း တွေ့ရှိချက်များ၊ သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ၏ နှစ်စဉ် အစီရင်ခံခြင်း၊ ဖြစ်ရပ်များအစီရင်ခံခြင်း၊ အစိုးရနှင့် အခြားလွတ်လပ်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များကို အသုံးပြုသွားပါလိမ့်မည်။

EMP ကို မည်သည့်ချို့ယွင်းချက်များနှင့် ပြောင်းလဲသွားသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းလိုအပ်ချက်များကို ဖြေရှင်းရန် ပြန်လည်ဆန်းစစ်ပါမည်။ ၎င်းကို အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင် အရည်အသွေး (ထုတ်လွှတ်မှု) လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အပြည့်အဝကိုက်ညီမှုရှိရန်နှင့် ထိုအရာများ မရှိပါက နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံနှုန်းများနှင့် အလေ့အကျင့်ကောင်းများအရ ပြန်လည်ဆန်းစစ်ပါမည်။

သတ္တမနှစ် မှ စတင်၍ - ၅ နှစ်တကြိမ် ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း။

EMP ကို ၎င်း၏ ပြည့်စုံလုံလောက်မှု ရှိ/မရှိသတ်မှတ်ရန်နှင့် ပြန်လည်စိစစ်ရန် ၅ နှစ်တိုင်း ပြန်လည်ဆန်းစစ်ပါမည်။

၇။ EMP အကျိုးထိရောက်မှု ရှိ/မရှိ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ခြင်း

လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေရှိ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်သည့်လုပ်ငန်းများ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး အခြေအနေလုပ်ဆောင်ချက်များ တိုးတက်မှုရှိစေခြင်းနှင့် သတ္တုတူးဖော်ခြင်းနည်းလမ်းများပြောင်းလဲသွားခြင်းအပေါ် EMP အကျိုးထိရောက်မှု ရှိ/မရှိကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။

အထူးသဖြင့်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းသည် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီတစ်ခုချင်းစီ၏တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်ပြီး လုပ်ကွက်အဆင့်ထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လုံးခင်း/ဖားကန့်ဒေသအတွင်း သတ္တုတူးဖော်သည့်သဘော သဘာဝနှင့်လုပ်ဆောင်ချက်များထပ်နေခြင်း (ဥပမာ - စုပေါင်းစွန့်ပစ်မြေစာပုံများ) သည် သတ္တုတူးဖော်သည့်လုပ်ငန်းနေရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးများ ပြုလုပ်ရာတွင် ပြဿနာများဖြစ်စေပါသည်။ လုပ်ကွက် နယ်နိမိတ်များ ကျော်လွန်ကာ တိုးချဲ့ခြင်းကြောင့်တို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုများရှိလာပြီး တစ်စတစ်စ ကြီးထွားလာပါသည်။ ထိရောက်သည့်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ထိုအကြောင်းအချက်များကို ဖြေရှင်းရန် သတ္တုတူးဖော်သည့်လုပ်ငန်းနေရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့် ဒေသအဆင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု ခြင်းများကို ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ရန် အဆိုပြုပါသည်။

၇.၁ သတ္တုတူးဖော်သည့် လုပ်ငန်းခွင် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း

ယခု EMP သည် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများကို သတ္တုတူးဖော်ခြင်းအစီအစဉ်နှင့် မြေပေါ်ရေစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များ ပြင်ဆင်ရန် သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းခွင်မှ မြေပေါ်ရေစွန့်ထုတ်ခြင်းအတွက် စွန့်ထုတ်နေရာများကို သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ စွန့်ထုတ်နေရာများကို အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ (ထုတ်လွှတ်ခြင်း) လမ်းညွှန်ချက်များ - ပျော်ဝင်အစိုင်အခဲများပါသည့် ရေအရည်အသွေး အတိုင်းအတာနှင့် အညီလိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရပါလိမ့်မည်။ အကြီးစားမှအသေးစား ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းတို့ကြောင့် အဓိက ထိခိုက်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပြီး တိုက်စားခြင်းနှင့် အနည်ကျခြင်းကို စီမံခန့်ခွဲရန် ဦးစားပေးရမည်ဖြစ်သည်။

၇.၂ ဒေသအဆင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းအစီအစဉ်

ဤရတနာနယ်မြေအတွင်းနှင့်မြစ်ကြေပိုင်းတွင် သတ္တုတူးဖော်လုပ်ငန်းများ ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်မှုများကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းကို လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ဒေသအဆင့်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း အစီအစဉ်ကို တည်ထောင်သင့်ပါသည်။ ဥရုချောင်းနှင့်ချင်းတွင်းမြစ်ဆုံရာ မြစ်ကြေပိုင်း မြစ်ဆုံအောက်ပိုင်းနေရာများသည် လုံးခင်း/ဖားကန့်ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်သော ထိခိုက်မှုများကို တိုက်ရိုက်ခံစား တွေ့ကြုံနေကြရပြီဖြစ်ပါသည်။ ဥရုချောင်းအောက်ဘက်တွင် အနည်ကျခြင်းကြောင့် မြစ်ဝှမ်းလွင်ပြင်နှင့်ချင်းတွင်း မြစ်တလျှောက် မြေဩဇာကောင်းသောစိုက်ပျိုးမြေများအပေါ် ရေကြီးရေလျှံခြင်းများ ဖြစ်စေပြီး မြေဆီပျက်စီးမှုများဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ဒေသအဆင့်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းအစီအစဉ်တွင် အောက်ပါအချက်တို့ အနည်းဆုံး ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဇန်နားလုံးတို့အတွက် ဖြစ်သင့်ပါသည်။

- ဇုန်တစ်ခုချင်းစီ၏ ဥရုချောင်းမြစ်ညာနှင့်မြစ်ကြောပိုင်း ရေဝေရေလဲနေရာ (Catchment area)နှင့် အဓိက ချောင်းလက်တက်များဆုံရာနေရာများတွင် ရေအရည်အသွေးစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းပြုလုပ်ရပါမည်။ အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ (ထုတ်လွှတ်ခြင်း) လမ်းညွှန်ချက်များ၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ တူးဖော်ခြင်း Construction Material Extraction (အခန်း ၂.၇.၁) နှင့် အကယ်၍ သတ္တုရိုင်းများနှင့် သတ္တုဓာတ်ပါဝင်ခြင်း (Ore and Mineral Extraction) (အခန်း ၂.၇.၂) အတိုင်းအတာများတွင် သတ္တုပါဝင်မှု ဖော်ပြပါက၊ အတိုင်းအတာအားလုံးကို စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုပါ။
- သတ္တုမတူးဖော်ခင် အခြေအနေများကိုနားလည်ရန်နှင့် ဒေသတွင်း ရေအရည်အသွေး သတ်မှတ်ခြင်းအတွက် ထိန်းချုပ်နေရာများထားရှိပေးရန် ထိခိုက်မှု မရှိသေးသည့် နီးစပ်ရာ ရေဝေရေလဲနေရာ (Catchment area) တွင် ရေအရည်အသွေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း ပြုလုပ်ရပါမည်။ အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ (ထုတ်လွှတ်ခြင်း)လမ်းညွှန်ချက်များ၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ တူးဖော်ခြင်း Construction Material Extraction (အခန်း ၂.၇.၁) နှင့် အကယ်၍ သတ္တုရိုင်းများနှင့် သတ္တုဓာတ်ပါဝင်ခြင်း (Ore and Mineral Extraction) (အခန်း ၂.၇.၂) အတိုင်းအတာများတွင် သတ္တုပါဝင်မှု ဖော်ပြပါက၊ အတိုင်းအတာအားလုံးကို စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုပါ။
- ကျေးရွာများမှ သောက်ရေအတွက် အသုံးပြုသည့် ရေတွင်းများ၊ စမ်းချောင်းများနှင့် ဒေသရှိ ရေအရင်းအမြစ်များကို မြေအောက်ရေ ပမာဏနှင့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း။ အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ (ထုတ်လွှတ်ခြင်း) လမ်းညွှန်ချက်များ၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ တူးဖော်ခြင်း Construction Material Extraction (အခန်း ၂.၇.၁) နှင့် အကယ်၍ သတ္တုရိုင်းများနှင့် သတ္တုဓာတ်ပါဝင်ခြင်း (Ore and Mineral Extraction) (အခန်း ၂.၇.၂) အတိုင်းအတာများတွင် သတ္တုပါဝင်မှု ဖော်ပြပါက၊ အတိုင်းအတာအားလုံးကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုပါ။
- ရတနာနယ်မြေအတွင်း လုံခြုံမှုရှိပြီး ကိုယ်စားပြုနိုင်သော နေရာသုံးခုမှ လေနမူနာကို ယူပြီး ဝန်းကျင်ရှိလေ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ထုတ်လုပ်မှုများဖြစ်နေသည့် လေထုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ နားလည်ရန် အထူးသဖြင့် ဇုန် ၁ မှ ဇုန် ၉ အတွင်းတွင် ပြုလုပ်ပါ။ အမှုန်များ (PM_{2.5} and PM₁₀) နှင့် ဖုန်မှုန်များနှင့် ဒေသတွင်းမိုးလေဝသ (အပူချိန်၊ လေတိုက်နှုန်းနှင့်ဦးတည်ချက်၊ မိုးရေချိန်နှင့် စိုထိုင်းမှု) တို့ ကိုပါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသင့်ပါသည်။
- သစ်ပင်ပန်းမန်များ၊ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များနှင့် ဂေဟအသိုက်အဝန်းများတည်ရှိမှုနှင့်နေထိုင်မှုများကို နားလည်ရန် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ အခြေခံအချက်အလက်များလေ့လာမှုများ ပြုလုပ်ရပါမည်။ ယခု လေ့လာမှုများကို ဇုန်အတွင်း မဖွံ့ဖြိုးသေးသည့်နေရာများနှင့် ဝန်းကျင်ဒေသများကို အဓိကထားလုပ်ဆောင်ပါ။ ရရှိလာသော ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများလေ့လာမှုရလဒ်ကို အခြားနေရာများမှ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲအချက်များနှင့်ပေါင်းစည်း၍ သင့်တော်သလို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်စီမံ ခန့် ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ဥပမာအားဖြင့် အင်းတော်ကြီးရေကန် တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်သေးမဲ့တော၏

ရေဝေရေလဲနေရာ နယ်နမိတ်သည် ဇန် ၉ အနီးတွင်ရှိပါသည်။ ဤနေရာသည် နိုင်ငံတာ အထင်ကရနေရာဖြစ်သောကြောင့် တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များထိန်းသိမ်းရေးနေရာဖြစ်လာနိုင်ပြီး ကမ္ဘာ့ အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်လည်း ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ရေဝေရေလဲ နယ်နမိတ်နှင့်နီးစပ်ရာနေရာများ၌ လုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များသည် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်း သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

ဒေသတွင်းစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း အစီအစဉ်သည် ECD မှ အုပ်ချုပ်စီမံသင့်ပြီး သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများမှ ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးသင့်ပါသည်။ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းရလဒ်များကို သင့်တော်သည့် အရည်အချင်း ပြည့်ဝသည့် ကျွမ်းကျင်သူများမှ နှစ်စဉ်ပြန်လည် ဆန်းစစ်သင့်ပြီး ECD မှ ထုတ်ပြန်သင့်ပါသည်။

၈။ လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ရေမဆေးလုပ်သားများ

လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာနယ်မြေရှိ လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း (ASM) နေရာများတွင် အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများ (LSM) တိုးမြှင့်ဝင်ရောက်နေရာယူလာသော်လည်း လုပ်ကွက်အပြင်ဘက် တူးဖော်ပြီးစီးသွားသောနေရာများတွင် လုပ်ကိုင်နေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကြီးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ ရေမ ဆေးလုပ်သားများ (ကျောက်ကောက်သူများ သို့မဟုတ် မြေစာပုံများတွင် ရှာဖွေကောက်ယူသူများ) သည် တူးဖော်ပြီးသောတွင်းများနှင့် တူးဖော်နေသောတွင်းများတွင် တန်းဖိုးကြီးသောကျောက်စိမ်းတွေ့ရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် တရားမဝင်လုပ်ကိုင်နေသောသူများဖြစ်ပါသည်။ ယခု ကဏ္ဍတွင် ASM များကို နိုင်ငံ တကာအတွေ့အကြုံများဖြင့် စီမံခန့်ခွဲမှုအကြံပေးချက်များ၊ ရေမဆေးလုပ်သားများနှင့် ဆက်နွယ်နေသော ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ရန် ကနဦးလုပ်ဆောင်ရမည်များ ထည့်သွင်းတင်ပြထားပါသည်။

၈.၁ လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း

လက်လုပ်လက်စား၊ အသေးစားသတ္တုတူးဖော်သူများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် လုံးခင်း/ဖားကန့်ရတနာ နယ်မြေတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုကောင်းများနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု တို့အတွက် အတား အဆီးတစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။ အဓိက ပြဿနာအခက်အခဲများမှာ အောက်ပါတို့ ဖြစ်ပါသည်။

- လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ ဥပဒေတွင် တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုထားသော်လည်း အချို့သော အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းများကိုသာ ခွင့်ပြုထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အများစု လက်လုပ်လက်စား သတ္တုတူးဖော် ခြင်းလုပ်ငန်းများအနေနှင့် ခွင့်ပြုချက်မရသေးပါ။ လုပ်ကွက်များတွင် ကျောက်စိမ်းတူးဖော်နိုင်ရန် အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းကုမ္ပဏီများ သို့မဟုတ် တူးဖော်မှုနည်းလမ်းများဖြင့် မကြာခင် လုပ် ကွက်ပေါင်းစပ်မှုများပြုလုပ်ပြီး တူးဖော်ကြပါသည်။
- လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းအများစုသည် အခွင့်အလမ်းများနှင့် ဆန္ဒ မရှိသောကြောင့် ခွင့်ပြုလိုင်စင်များ မရယူကြပေ။ ထို့ကြောင့် ASM များသည် လုပ်ငန်းလိုင်စင် များမရှိဘဲ လုပ်ကိုင်နေကြသည် သို့မဟုတ် အကြီးစားသတ္တုတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် အပြုသ ဘောတူညီမှုများရယူပြီး လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ မြေပြိုခြင်း၊ မိုင်းခွဲခြင်း သို့မဟုတ် ကြီးမားသောစက် ယန္တရား မတော်တဆမှုများ မကြာခင် ဖြစ်ပွားပါသည်။
- ဥပဒေဘောင်အပြင်ဘက်တွင် လုပ်ကိုင်နေကြသော ASM လုပ်ငန်း အများအပြားရှိခြင်းကြောင့် အောက်ပါ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ တာဝန်သိ ပြုမှုဆောင်ရွက်မှုများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန် အလွန် ခက်ခဲပါသည်။

- ၁) သတ္တုတူးဖော်သည့် အလုပ်သမားများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတာဝန်သိပြုမှုဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းများ မသိရှိခြင်း သို့မဟုတ် တာဝန်သိသိ မတူးဖော်လိုခြင်း။
- ၂) သတ္တုတူးဖော်သည့် အလုပ်သမားများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတာဝန်သိ သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၏ ကောင်းကျိုးများရှိသည်ကို အသိအမှတ်မပြုသေးခြင်း။
- ၃) အာဏာပိုင်များနှင့် ခွင့်ပြုလိုင်စင်ကိုင်ဆောင်ထားသော လုပ်ငန်းရှင်များသည် ASM များအပေါ် အုပ်စိုးမှု အားနည်းခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။

- ASM လုပ်ငန်းသည် LSM လုပ်ငန်းထက် ရင်းနှီးငွေနှုန်းပြီး ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အသိပညာနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာလုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းများလည်းနည်းပါးပါသည်။

ASM များကို အသိအမှတ်ပြုပြီး ဥပဒေဘောင်အတွင်းထည့်သွင်းခြင်းသည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး အခြေအနေများကို ပိုမိုတာဝန်ယူသော ASM များဖြစ်လာရန် အလားလားများရှိပါသည်။

အောက်ပါအခန်းကဏ္ဍတွင် အသေးစိတ်အဆင့်များကို ဖော်ပြထားပြီး မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် လုံးဝင်း/ဖားကန်ရတနာနယ်မြေ ASM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများကို အောက်ပါအဆင့်များ အသုံးပြု၍ (နှင့်နိုင်ငံတစ်ပိုင်းရှိ ထိုကဲ့သို့သော ထိခိုက်မှုများ) ကိုင်တွယ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်များမှာ -

- အခြေအနေအရ ဆန်းစစ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဤကဏ္ဍကို တရားဝင်ဖြစ်မြောက်စေရန် ASM မဟာဗျူဟာတစ်ရပ် ရေးဆွဲခြင်း။
- စည်းစနစ်တကျလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ဥပဒေဖြင့် ထိန်းညှိပေးခြင်းအကြား လိုအပ်သည့် နည်းလမ်းများဖြင့် တရားဝင်ဖြစ်မြောက်စေရန် မဟာဗျူဟာကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ASM သတ္တုတူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်တွင် ထိခိုက်မှုများရှောင်ရှားနိုင်ရန်၊ တတ်နိုင်သမျှ လျှော့ချနိုင်ရန်၊ ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် ထိခိုက်မှုများလျော့ကျပေးနိုင်ရန် အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကုစားနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ မိတ်ဆက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။
- နမူနာ (သို့) အစမ်းလုပ်ကွက် အနည်းငယ်ကို ကောင်းသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ ရလဒ်ကောင်းနှင့် ထိခိုက်မှုများ မည်သို့လျော့ချမည်ကို သရုပ်ပြရန် လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ASM အတွက် နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများကို အခြေခံ၍ ကုန်ကျစရိတ်နည်းသော ပြန်တည်ထောင်ရေးနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုပြီး လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။
- ဤကဏ္ဍ၏ဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ထောင့်ပုံပါ။

အထက်ပါအဆင့်များသည် တရားမဝင်နှင့် တရားဝင်တူးဖော်မှု နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ယခု အကြံပေးချက်များသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ (၅၀) ကျော်ရှိ ASM နှင့်ပတ်သက်၍ ရရှိထားသော နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများကို အခြေခံထားပါသည်။

အကြံပြုချက်များနှင့် လုံးဝင်း/ ဖားကန့်တွင် ကွင်းဆင်းခဲ့သော အချက်အလက်များကို အခြေခံပြီး သုံးသပ်အကြံပေး ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာချက် - Guinea တွင် ASM ရွှေနှင့်စိန် အခြေခံအချက်များကို ဆန်းစစ်ခြင်း။

အခြေအနေကို သုံးသပ်ပြီး Guinea တွင် ASM ရွှေနှင့်စိန်ကဏ္ဍအတွက် ၂၀၁၆ နှင့် ၂၀၁၇ အတွင်း သုံးသပ်မှုနှင့်အခြေခံအချက်များကောက်ယူမှု ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ တွေ့ရှိချက်များအရ သတ္တုတူးဖော်ခြင်း အတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝိသေသများ၊ ASM အင်အား၊ ဤကဏ္ဍကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ထိခိုက်ပျက်စီးမှု၊ ဤကဏ္ဍအတွင်း အကြီးစားနှင့်အသေးစား ဝင်ငွေရရှိမှုနှင့် အုပ်ချုပ်မှုများ စသည့် အချက်များသည် ၎င်းတို့ အစိုးရကို ဤကဏ္ဍ၏ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေများအပေါ် အလုံးစုံ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းမြင်စေပါသည်။ ထို့နောက် အကြံပြုချက်များကို ကိုက်ညီအောင်ပြုလုပ်ပြီး နိုင်ငံတော်အဆင့် ပါဝင်နေသော အဖွဲ့များနှင့်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ခါ ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ရမည် များကို သတ်မှတ်ကြသည်။ ယခုအခါတွင် ၎င်းတို့အစိုးရသည် ဤကဏ္ဍအတွက် လမ်းပြမြေပုံတစ်ခု ဖြစ်လာ စေရန် ယခုလေ့လာချက်ကို အသုံးပြုခကာ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားသတ္တုတူးဖော်မှု မဟာဗျူဟာ အဆင့်မြင့်ခြင်း

ASM များ၏ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ရသည့် နောက်ခံအကြောင်းအရာများ၊ ထိန်းချုပ်ကြီးကိုင်နေသည့်အရာ များနှင့် စီပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအကြောင်းအရာ ကန့်သတ်ချက်များကို လေးလေးနက်နက်နားလည်ပြီးနောက် အစိုးရအနေဖြင့် ၎င်း ASM များအတွက် မဟာဗျူဟာတစ်ခု စတင်ရေးဆွဲရန် အခြေအနေကောင်းတစ်ရပ် ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အခြေအနေအလိုက် ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကိုအခြေခံပြီး အထူး သဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုများကို အဆင့်မြင့်တင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ဤကဏ္ဍအတွက်လုပ် ဆောင်မှုများကို အဆင့်မြင့်ခြင်းသော်လည်းကောင်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ဤတွင် အောက်ပါအချက် များကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

- ASM များနှင့် အခြားပါဝင်နေသော အဖွဲ့များအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင် ချက်များကို ၎င်းတို့၏အကျိုးငှါ ဖန်တီးပေးရမည်။ ၎င်းတွင် ပါဝင်နေသည့်အဖွဲ့များ၏ စုစုပေါင်း အကျိုးကို မည်သို့ပေးရမည်ကို သတ်မှတ်ခြင်းပါဝင်ပြီး အစိုးရအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင် ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုရည်မှန်းချက်များ ရရှိအောင်လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ ၎င်းတွင် ပါဝင်သည့်အဖွဲ့ တူးဖော် သူများ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ကို လွှမ်းမိုးသော (ဝယ်သူများ၊ ငွေကြေးထောက်ပံ့သူများ) အချက် တစ်ခုချင်းစီအတွက် မည်သို့ဦးစားပေး ကိုင်တွယ်ရမည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။
- ASM များလိုက်နာရန်လွယ်ကူသော ဥပဒေဘောင်အတွင်းထည့်သွင်းနိုင်ရန် ဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းမူ ဘောင်များ ကို အဆင့်မြင့်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဤကဏ္ဍကို စီပွားရေးအရ တရားမဝင်မလုပ်ဆောင်စေဘဲ

တရားဝင် လုပ်ဆောင်စေရမည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် အရေးကြီးစွာ တူးဖော်သူများအပါအဝင် ငွေကြေး ထောက်ပံ့သူများနှင့် ရတနာကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အတွက် အကျိုးဝင်ပါသည်။

- ASM ကဏ္ဍတွင် အဓိကပါဝင်သူများ၏ ဦးစားပေးပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ရန် အခွင့်အရေးများ နှင့် လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ရန် (ဥပမာ- အဖြစ်နိုင်ဆုံးဖြစ်သည့် စီပွားရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင် ချက်) နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အစိုးရ၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ - ပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှု) ကို လုပ်ဆောင်သင့်သည်။

ယင်းကိစ္စကို လေ့လာခြင်း - Kenya အစိုးရအတွက် ASM ဗျူဟာ ပုံဖော်ရေးဆွဲခြင်း (၂၀၁၇)

Kenya သည် ယခုအခါ မိမိတို့၏ သတ္တုကဏ္ဍအုပ်ချုပ်မှု ချဉ်းကပ်ပုံကို ပြန်လည်သုံးသပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဤဖြစ်စဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ၎င်းတို့အစိုးရသည် နိုင်ငံတော်အဆင့် ဗျူဟာရေးဆွဲရန် တောင်းဆိုထား ပါသည်။ ရလဒ်အဖြစ် - Kenya Artisanal Mining Strategy (KAMS) သည် နိုင်ငံတကာ အကောင်းဆုံး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် သတ္တုကဏ္ဍကွင်းဆက်များမှ ပါဝင်သော အဖွဲ့များ၏အတည်ပြုချက်ဖြင့် အစိုးရမှ စာတမ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဤဗျူဟာစာတမ်းသည် ပုံစံကျပြီး (အစိုးရအနေဖြင့် ဤပြဿနာများ အပေါ်နားလည်မှုနှင့် ဤကဏ္ဍစီမံနိုင်မည့်စွမ်းရည်) နှင့် ဖော်ညွှန်းချက် (တိကျသည့် လုပ်ဆောင်မည့် ကြားဝင်မှုများ၊ ချမှတ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ ဤကဏ္ဍကို ဥပဒေဘောင်အတွင်း တရားဝင်ပြု လုပ်ရန် တိုးတက်မှုများကို သိရှိရန်) များပါဝင်ပါသည်။

ASM များအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် ဗျူဟာဆွဲခြင်းသည် ကုန်ကျစရိတ် ထိရောက်မှုရှိပြီး ဦးစားပေးလုပ် ဆောင်မည့်နေရာများသည် အစိုးရနှင့်ပါဝင်သည့်အဖွဲ့များအတွက် အရေးကြီးပြီး နိုင်ငံတော် စီမံကိန်းများ တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားရမည်။ ဤနိုင်ငံတော်အဆင့် ဗျူဟာသည် အစိုးရကို ရှုပ်ထွေးသည့် အခြေအ နေများကို ကြားဝင်ကိုင်တွယ်ခြင်းနှင့် စဉ်းစားအဖြေရှာရာတွင် အထောက်အကူပြုပြီး ၎င်းအပေါ်မူတည်နိုင်မှု နှင့် နောက်ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် ကြားဝင်မှုများအတွက် ကူညီပေးပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ပြုလုပ်လျှင် ရှုပ်ထွေးသည့်ပြဿနာများကို ခွဲထုတ်နိုင်ပြီး စီမံခန့်ခွဲ၍ရသော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအဖြစ် စီမံနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဒါ့အပြင် နိုင်ငံတော်၏သယံဇာတများကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြု နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ASM များအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် ဗျူဟာသည် အစိုးရအနေဖြင့် ဤကဏ္ဍကို တိုးတက်အောင်မြင်လုပ်ရန် သရုပ်ပြနေပြီး မည်သို့အောင်မြင်အောင်မြင်လုပ်မည်ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ပြသနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာတမ်းသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်လိုသည့် သူများကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်နိုင်သည်အထိ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ASM များကို ဥပဒေဘောင်အတွင်းထည့်သွင်း တရားဝင်စေရန်

အောက်ပါ ကနဦးလုပ်ဆောင်ရမည်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ASM ဗျူဟာကို လက် တွေ့ဖြစ်လာစေပါ။

- ASM များကို တရားဝင်ပြုလုပ်ရန် (သင့်လျော်သည့် တရားဥပဒေမူဘောင်တွင် ထည့်ရန်) နှင့်လုပ်ကွက်ရယူခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခွင့်ပြုမိန့်များကို တက်နိုင်သည့်ဈေးနှုန်းဖြင့် လျှောက်ထားနိုင်ရန် ပြုလုပ်ရမည်။ ယခုကဲ့သို့ တရားဝင်အောင်ပြုလုပ်ရာတွင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပြီး တရားဝင်မှုကို သရုပ်ပြ သည့် အတိုင်းအတာကို သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေဘောင်အတွင်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် သတ္တုတွင်းတူးဖော်သူများနှင့် အခြားသင့်လျော်သည့် ASM အဖွဲ့များ ဥပမာ - ကုန်သွယ်ရေး၊ ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်များနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရ မည်။
- ASM များကို တရားဝင်ပြုလုပ်ရာတွင် ဆုလာဘ်အကျိုးရှိသော ချဉ်းကပ်မှုမျိုးနှင့် လုပ်ဆောင်သင့် ပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ရာတွင် ကောင်းသောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုအပ်သည့်နေရာ တွင်လုပ်ဆောင်ရမည်။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် (၁) တရားဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခြေအနေရှိခြင်း နှင့် (၂) တရားဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်းမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိနိုင်တို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ရမည်။
- ထိုသို့ တရားဝင်လုပ်ဆောင်ရာတွင် တဆင့်တဆင့်အဆင့်မြင့်တင်ခြင်းနှင့် ဆက်လက်လုပ်ဆောင် နိုင်သော ချဉ်းကပ်မှုမျိုးကို လုပ်ဆောင်ရမည်။ (ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု၊ သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၊ သယံဇာ တများကို ဈေးကွက်သွင်းခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းနှင့်တင်ပို့ရောင်းချခြင်းများကို တရားဝင် မူဘောင်အ တွင်း အချိန်မီ ထည့်သွင်းရမည်)။
- တရားမဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီမှု မရှိသည်ကို အသိအမှတ်ပြုရမည်။ ASM အနေဖြင့် တရားဝင်အောင်လုပ်ဆောင်သည့် အခါ အပြစ်ဒါတ်ပေးသည့် အစီအမံများချမှတ်ခြင်းမှ ရောင်းရှားရမည်။ ဤသို့ပြုလုပ်လျှင် တရားမဝင် မြေအောက်လုပ်ရှားမှုအနေဖြင့်သာ ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်ပါမည်။
- ဒေသအတွင်း ဩဇာရှိသော (CSO များ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခေါင်းဆောင်များ) များ၏ အကူအညီဖြင့် ASM များနှင့် Outreach အစီအစဉ်များပြုလုပ်ပြီး ယုံကြည်မှုတည်ဆောက် ရမည်။ ASM များ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးသည် တရားမဝင်လုပ်ဆောင်မှုများ၊ ဒေသခံနှင့် အစဉ်အ လာများအရ ဩဇာရှိသူများအပေါ် အများကြီးမှုတည်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ASM များနှင့် ယုံ ကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်းသည် အစိုးရအနေဖြင့် ဤကိစ္စရပ်များကို ပူးပေါင်းဖြေရှင်းနေသည်ဟု ပုံပေါ်စေပါသည်။ ဒါ့အပြင် ပြဿနာ၏အစိတ်အပိုင်းမဟုတ်ပဲ ASMများနှင့် ပူးပေါင်းဖြေရှင်းခြင်း သည် ဤဖြေရှင်းခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်စေပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ ၎င်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင် ဖက်မလုပ်ဆောင်ပဲ အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် (၁) ယုံကြည်မှုနှင့် အများ ပြည်သူ့လက်ခံလာမှု တည်ဆောက်ရန် (၂) အစိုးရအပေါ် ကျရောက်သည့် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးလျော့ချ ရန် - အစိုးရသည် ဤတရားဝင်ပြုလုပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပါဝင်နေ သည့် အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သည်။ အစိုးရတစ်ဦးတည် အနေဖြင့် မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါ။

လက်တွေ့ကျသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

- ASM များကို ကျောက်စိမ်းစီပွားရေးဆိုင်ရာ ငွေကြေး၊ ကျောက်စိမ်းတူးဖော်ခြင်းနှင့် ကျောက်စိမ်းကို ဈေးကွက်ဝင်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ဆက်စပ်သော ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် လမ်းညွှန် ချက်များထဲတွင် ထည့်သွင်းထားရန်။
- ASM များ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဗျူဟာကျသော အစီအစဉ်များ လုပ်ဆောင်နေစဉ်အတွင်း ကျောက်စိမ်း ဖြစ်တည်မှုအပေါ်မူတည်၍ သီးသန့်နေရာသတ်မှတ်ပေးရန်။
- လုပ်ကွက်လိုင်စင်ချထားရေး လုပ်ငန်းစဉ် လွယ်ကူစေရန် ဗဟိုလ်ချုပ်ကိုင်မှုကို လျော့နည်းစေပြီး ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ လုပ်ဆောင်စေရန်။ ရွှေ့လျားလိုင်စင်ထုတ်ပေးသော အဖွဲ့များဖွဲ့စည်း ပြီး ဒေသအာဏာပိုင်များကို ပါဝင်စေပါ။ လုပ်ကွက်အတွက် စာရွက်စာတမ်းလိုအပ်မှုကို လျော့ချပြီး ထုတ်လုပ်ခွင့်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဖိုးအခများ လျော့ချရန်။
- အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ ဒေသအာဏာပိုင်များနှင့် ကုမ္ပဏီများကို ASM များနှင့်မည်သို့ ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ရမည်ကို သင်တန်းပို့ချပေးရန်။
- ASM များကို လိုင်စင်လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ မည်သို့ထုတ်လုပ်မှုဖြင့်တင်ခြင်းနှင့် ဘေးကင်းသော လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေကို အဆင့်မြင့်တင်ရန် သင်တန်းပို့ချပေးရမည်။
- လိုင်စင်ရ ASM များထံမှ အခွန်လျော့ကောက်ခြင်း သို့မဟုတ် လွယ်ကူစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း ပြု လုပ်ပေးရန်၊ အလွယ်တကူသတင်းအချက်များရရှိနိုင်မှုနှင့် အခွန်အာဏာပိုင်များနှင့်အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်ရန် စီမံပေးရန်။
- သေချာမှုရှိပြီး ဈေးပိုရသော တရားဝင်ကျောက်စိမ်းဈေးကွက်တွင် အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်ရန် စီမံပေးရန်။
- ASM များကို တရားဝင်ပြုလုပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပြန်လည် တည်ထောင်ရေးများ၊ ပိုမိုတိုးတက်ပြီးသင့်လျော်သော နည်းပညာများနှင့်စက်ယန္တရား များ အတွက် ရင်နှီးမြှုပ်နှံနိုင်မှု (သို့) အာမခံတို့ အတွက် လိုအပ်သည့် ငွေကြေးဆိုင်ရာချေးငွေများရရှိနိုင်ရန် ရန်ပုံ ငွေတည်ထောင်ပေးထားရမည်။
- ASM များအတွက် ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းများ တရားဝင်ပြုလုပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များလိုက်နာမှုတို့ကို ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်သော - ဥပမာ ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် အချက်အလက်များပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ စမ်းသပ်တိုင်းတာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ သတ္တုတွင်းတူးဖော်ခြင်း ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစောက်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းဝန်ဆောင်မှုများ၊ သတ္တုတွင်းသုံး စက်ယန္တရားများ၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့်အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ ရေနနှင့်မိလ္လာစနစ်နှင့် လျှပ်

စစ်ကွဲသို့သော ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည့် ဒေသတွင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုနေရာ/ဌာနများ တည်ထောင်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။

ယင်းကိစ္စကို လေ့လာခြင်း။ ASM များကို တရားဥပဒေမူဘောင်ထဲ ထည့်သွင်းရေးရှုထောင့်များ ဖော်ပြရာတွင် လေ့လာမှုတစ်ခုတည်းတွင်သာ မဖော်ပြနိုင်ပါ။ သို့သော် နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများနှင့် ကနဦးလုပ်ဆောင်ချက်များ အာရှ၊ အာဖရိကနှင့် အမေရိကများမှ မတူခြားနားသည့် မူဘောင်ထည့်သွင်းရေး အချက်အလက်များကို ရယူပြီး မဟာဗျူဟာများနှင့်ရည်မှန်းချက်များကိုပါ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းနှင့်ဆက်ဆိုင်သော ကြော်ငြာများသည် စာတမ်းမှာ ASM များကို အထူးကိုင်တွယ်သော *Africa Mining Vision* ဖြစ်သည်။

လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်းကို အထောက်အပံ့ပေးရန်

အောက်ပါ ကနဦး လုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် ASM များကို ထောက်ပံ့ပါ။

- စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများထိန်းသိမ်းသူနှင့် လိုက်နာဆောင်စေသည့်အဖွဲ့များ၏ ASM များအပေါ် အမြင်များကို အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သော စိတ်နေသဘောထားများ တည်ဆောက်ရန်၊ ဥပဒေထိန်းချုပ်သူ (သို့) အခွန်ကောက်သူများ အဖြစ် မြင်မနေစေဘဲ လူတစ်ယောက်စီကို လူမှုဝန်ထမ်းအဖြစ်ခံယူစေရန် ကူညီပြီး အစိုးရကို ဤကဏ္ဍတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရန်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် နောက်ဆုံးရလတ်ကိုသာ အားရုံစိုက်လုပ်ဆောင်သင့်သည်။
- ASM များ၏ အဓိကဦးဆောင်သူများကို အရေးပါသော စီးပွားရေး အတားအဆီးများမှ ဖြတ်ကျော်ပြီး ၎င်းတို့၏ ရေရှည်တည်တံ့သော လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အပါအဝင် အောင်မြင်မှုများရရှိစေရန် နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများ ပေးရန်။

ဇယား ၈.၁ ASM များအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ ကြားဝင်မှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် စဉ်းစားသုံးသပ်သင့်သော အချက်များများ စာရင်း။

¹ Adapted from Villegas, C. et.al. 2012. *Artisanal and Small-Scale Mining in Protected Areas and Critical Ecosystems Programme (ASM-PACE): A Global Solutions Study*. Estelle Levin Limited and WWF. <http://www.asm-pace.org/images/documents/GSS.pdf>(13 July 2017), p. 51. Adapted from the table in Wotruba, H., Hentschel, T., Livan, K. et.al (1998, translated in 2002). In version 2002, see page 167.

ဇယား ၈.၁ ASM များအတွက် နည်းပညာဆိုင် ကြားဝင်မှု စီစဉ်ရာတွင် သုံးသပ်သင့်သည့် အချက်များ။

ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များ	နည်းပညာဆိုင်ရာ ဖြေရှင်းချက် ဆန်းစစ်ခြင်းအတွက် ထည့်သွင်းရမည့် အချက်များ
<p>စိတ်ပညာဆိုင်ရာ၊ လူမှုရေးနှင့် ယှဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ဤဖြေရှင်းချက်သည် သတ္တုတွင်းတူးဖော်သူများ အတွက် အသုံးဝင်ပါသလား။ • ၎င်းကို သတ္တုတွင်းတူးဖော်သူများ လက်ခံ/ထောက်ခံ ထားပါသလား။ • ASM နေရာများတွင် အသုံးပြုနေသော ရိုးရာနည်း လမ်းများနှင့် ကိုက်ညီပါသလား။ • ၎င်းသည် အလုပ်ကို လွယ်ကူစေပြီး အလုပ်အခွင့် အလမ်းများ ပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။ • ၎င်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို သတ္တုတွင်းတူးဖော်သူများကြည့်ရှု။ လေ့လာခွင့်ရှိပါသလား။ ဤသို့ဖြစ် ၎င်းတို့၏ သယံဇာ တများကို အမြင်ဖြစ် ထိန်းချုပ်ထား နိုင်မည်။ • သတ်မှတ်ထားသည့် အလုပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းလည်ပတ်သည့် လုပ်သားများ လိုအပ် သည့် အရည်အသွေးနှင့် အရေအတွက် ရှိပါသလား။ • စက်ယန္တရားများသည် ထလေ့၊ အယူသည်းခြင်း၊ သို့ သတ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ၏ ယုံကြည်ရာများနှင့် ဖြစ်နိုင် ဖွယ် ပြဿနာများ ရှိနိုင်ပါသလား။ • လက်တွေ့ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်ရာတွင် လုပ်ငန်း စဉ် အသစ်များသည် ဖြစ်နိုင်ဖွယ် ဖွဲ့စည်းပုံများ / ဖွဲ့စည်းမှုများ ပြောင်းလဲရန် လိုအပ် ခြင်းများ မရှိ သင့်ပါ။ (အဆင့်ဆင့် ရာထူးများ၊ တာဝန်ဝတ္တရား များ)။

<p>နည်းပညာ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ပိုမို ထုတ်လုပ်မှု ကောင်းပါသလား။ • ပြန်လည်ရရှိနိုင်မှု ကောင်းပါသလား။ • ရင်းနှီးငွေ နည်းပါးပါသလား။ • လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုစရိတ် နည်းပါးပါသလား။ • စက်ယန္တရားအသစ်များသည် လက်ရှိစက်များနှင့် တွဲဖက် အသုံးပြု၍ ရနိုင်ပါသလား။ • ဖြေရှင်းချက်များသည် လက်ရှိလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အံဝင်မှုရှိပါသလား။ • စက်ယန္တရားများ၏ အပိုပစ္စည်းများ ဒေသခံဈေး များတွင် ရရှိနိုင်ပါသလား။ • ၎င်းဒေသတွင် ထုတ်လုပ်ရန် ဖြစ်နိုင်ပါသလား။ • စက်ပစ္စည်းအသစ်များကို အသုံးပြုရန်နှင့် ထိန်း သိမ်းရန် လွယ်ကူပါသလား။ • စက်ယန္တရားများသည် ဒေသတွင်း ရရှိနိုင်သော စွမ်းအင်ရင်းမြစ်များနှင့် အသုံးပြုနိုင်ပါသလား။ • စက်ယန္တရားများ တာရှည်ခံပါသလား။
<p>ပတ်ဝန်းကျင်</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ASM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ထိခိုက်မှုများ ဤ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် လျော့နည်းစေပါ သလား။ • သေးငယ်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်နည်းသော အလုပ်များ ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ တိုးတက်မှု ရှိပါသ လား။ • အလုပ်သမားများ၏ ဘေးကင်းမှု သိသိသာသာ တိုးတက်မှု ရှိလာပါသလား။ • သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသား ပတ်ဝန်းကျင်စံ

	<p>နှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> • မည်သည့်ဖြေရှင်းချက်များမဆို သတ္တုတွင်းတူးဖော်သူများကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုစာရွက်စာတမ်းများ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက် များ ရရှိနိုင်မည်။ ၎င်းအခွင့်အရေးကို ရရှိရမည်။ • မည်သည့်ဖြေရှင်းချက်ကိုမဆို အနာဂတ် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်များ လျော့နည်းစေရမည်။
<p>စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ဤနည်းလမ်းများသည် မိန်းမ ယောက်ျားနှစ်ဦးစာလုံး၏ တူးဖော်မှုနည်းလမ်းများကို တိုးတက်စေ ပြီး သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၏ ယောက်ျား/မိန်းမ ဆိုင် ရာ အနုတ်လက္ခဏာဆောင်သော ကျန်းမာရေး နှင့် ဘေးအန္တရာယ် ပြဿနာများကို လျော့နည်း စေသည်။ • ဤဖြေရှင်းချက်သည် ရည်ရွယ်ထားသည့် သတ္တုတူးဖော်သူများ၏ ရည်းမှန်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီရမည်ဖြစ်ပြီး အဘယ်ကြောင့် သို့ ဘာကြောင့် ဤနည်းများဖြင့် တူးဖော်သည် စသည်များနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိရမည်။ • ဤဖြေရှင်းချက်များကို အသုံးပြုရာတွင် ၎င်းအဖွဲ့များကို သင်တန်းပို့ချမှုများ ထည့်သွင်းရမည်။ • စမ်းသပ်မှု/စစ်ဆေးမှုများ မြန်မြန်လုပ်ဆောင်ရ မည် ဖြစ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ရမည်။ • ရည်ရွယ်ထားသောအဖွဲ့များသည် ရွေးချယ်ခြင်း၊ စမ်းသပ်ခြင်းနှင့် ဤဖြေရှင်းချက်ကို လိုက်လျော ညီထွေမှုရှိ အသုံးပြုလုပ်ဆောင်ရာများတွင် ပါဝင် ရမည်။ • ဤဖြေရှင်းချက်သည် ရည်ရွယ်ထားသော နေရာ တွင် တိုင်းတာနိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိရောက်စွာ ပျံ့နှံ့မှု ရှိရမည် ဖြစ်သည်။

	<ul style="list-style-type: none"> • သတ္တုတူးဖော်သူများသည် ဤဖြေရှင်းခြင်းအယူ အဆကို စတင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မှု မပြုလုပ်မီ အတည်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ • လက်လုပ်လက်စားများ၏ ငွေကြေးတက်နိုင်မှုနှင့် ဤဖြေရှင်းချက်အစီအစဉ်သည် ကိုက်ညီမှုရှိရမည်ဖြစ်သည်။
--	--

ယင်းကိစ္စကို လေ့လာခြင်း ၊ ASM များကို ပုံစံအမျိုးအမျိုးထောက်ပံ့နိုင်ပြီး ၎င်းတို့ကို ဖော်ပြရာတွင် ပုံစံတစ်မျိုးတည်းဖြင့် ဖော်ပြ၍ မရနိုင်ပါ။ သင့်လျော်သည့် နည်းပညာများကို ASM များကို မိတ်ဆက်ပေးမှု များပြုလုပ်ထားပြီး ရှေ့ဆက်ပြီး နေရာအတော်များများတွင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်သွား မည်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ASM ရွှေတူးဖော်ရေးများတွင် လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ တထူးတခြား ကနဦးဆောင် ရွက်ခဲ့သည့် အရာများတွင် Minimata Convention အရ ပြဒါမပါပဲ ရွှေထုတ်ခြင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုများကို အဆင့်မြှင့်ပေးရန်။

ASM များသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်များ အားနည်းမှုကြောင့် ကမ္ဘာစိန်ခေါ်မှုကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေပါသည်။ ၎င်းသည် ASM များကို တရားဥပဒေဘောင်အတွင်းထည့်သွင်းရန်နှင့် ASM များကို နိုင်ငံတော် စီပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်များတွင်ထည့်သွင်းရာတွင် အဓိက အတားအဆီး စိန်ခေါ်မှုတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အဓိကပြဿနာများတွင် ဆိုးရွားစွာမြေအသုံးချမှု၊ ဘူမိဗေဒအချက်အလက်များမရှိခြင်း သို့ စမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်းအတွက် သင့်လျော်သော နည်းပညာမရှိမှု၊ သို့ ASM များကို တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ထားပြီး မလိုလားအပ်သည့် ထိခိုက်မှုများမရှိစေရန် မြေအသုံးချမှု အစီအစဉ်များ မရှိခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ အခြားအဓိက ပြဿနာမှာ တူးဖော်ပြီးစီးသောအခါ စနစ်တကျ ပြန်လည်တည်ထောင်မှုများ မပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် ASM လုပ်ကွက်များအတွင်းတွင် အရင်းအမြစ်များမရှိခြင်း သို့ နည်းပညာများမရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤအချက်နှစ်ခုအကြား ASM များသည် ၎င်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ထိခိုက်မှုများကို ပိုမိုထိရောက်သော နည်းလမ်းများနှင့် ထိခိုက်မှုနည်းပြီး ပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်မည့် သင့်လျော်သည့် နည်းပညာများကို အသုံးမပြုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အခြားသော အချက်များမှလည်း ASM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း လုပ်ဆောင်မှုများ အားနည်းစေပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆင်းရဲခြင်း၊ အာဏာနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ မရှိခြင်း၊ အကျင့်ပျက်ခြစားခြင်းနှင့် ASM လုပ်ကွက်များအတွင်းတွင် စီမံထားသော ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုများ ပါဝင်သည်။

ယင်းကိစ္စကို လေ့လာခြင်း (၁) ၊ ကုန်ကျစရိတ်နည်းသောပြန်လည်တည်ထောင်ရေးနည်းလမ်း၊ မွန်ဂိုလီယား ဖြင့် ASM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်တိုးတက်မှုကို ထိန်းချုပ်ခြင်း။

ကုန်ကျစရိတ်နည်းသောပြန်လည်တည်ထောင်ရေးနည်းလမ်း (FRM) သည် ESECII စီမံကိန်းငွေကြေးဖြင့် မွန်ဂိုးလီးယားမှ စတင်ခဲ့သော နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။ လက်တွေ့ချဉ်းကပ်မှုအားဖြင့် ပြန်လည်တည် ထောင်ခြင်းသည် စီးပွား ရေးအရ တက်နိုင်ခြင်း၊ လူမှုရေးအရ လက်ခံနိုင်ခြင်းနှင့် ဂေဟစနစ်အရ သင့်လျော်မှုရှိခြင်း ရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းတွင် အာရုံစိုက်နေချိန်တွင် FRM သည် ၎င်းထက်ပိုသည်။ - ၎င်းမှာ ASM များ အစအနေဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုစည်းမျဉ်းများ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပါဝင်သည့်အဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ASM များကို ဥပဒေ ဘောင်အတွင်း ပြန်လည်ထည့်သွင်းနိုင်သည်။ FRM ကို အပိုင်း (၃) ပိုင်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ (၁) နည်းပညာဖြင့် ပြန်လည်တည် ထောင်ခြင်း၊ (၂) အပေါ်ယံမြေဆီလွှာစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် (၃) ဇီဝပိုင်းဆိုင်ရာ ပြန်လည် တည်ထောင်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ESEC II စီမံကိန်းသည် ကုန်ကျစရိတ်နည်းသော ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းကို လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စနစ် တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းစနစ်သည် မွန်ဂိုးလီးယား အခြေအနေတွင် အသုံးပြုပုံနှင့် သရုပ်ဖော်ပြမှုများ ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နေရာရွေးခြင်း၊ စတင်တည် ထောင်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုခြင်းများကို Frugal Rehabilitation Projects ၁၇ ခု မွန်ဂိုးလီးယားနိုင်ငံ၏ ဂေဟစနစ် ၁၆ ခု ထဲ မှ ၁၁ ခုအတွင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး ဤနည်းလမ်းသည် လက်တွေ့ချသော သရုပ်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များကို ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

FRM သည် ASM အဖွဲ့များ ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ထိခိုက်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်အ ရည်အသွေးနိမ့်ပါးနေမှုကို တုန့်ပြန်သည့် အနေဖြင့် သို့မဟုတ် ASM များ နန်းမြေသိုက် သို့ ကျောက်လွှာ များကို တူးဖော်ပြီးစွန့်ပစ်ထားသည့်နေရာများကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေးများပြုလုပ်မည့် အခြားသောပါဝင် သည့်အဖွဲ့များကို အကူအညီပေးရန်အတွက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အလို့ငှါ ပုံဖော်ထားသော အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဤနည်းလမ်း၏ အခြားသောအစိတ်အပိုင်းများကို အခြားသယံဇာတ သို့ ရင်းမြစ်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ (သို့) မြေအောက်သယံဇာတလုပ်ငန်းများ မဟုတ်ပဲ အခြားသော လုပ်ငန်းများအတွက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးများ ပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကုန်ကျစရိတ်နည်း ပြန်လည်တည်ထောင်ရေးနည်းလမ်းသည် ဆင့်ကဲလုပ်ဆောင်နိုင်သော လုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် ပျက်စီး သွားသောမြေများ မြေဆီနှင့်မြေအသုံးပြုနိုင်မှုများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် နေထိုင်သော လူများ နှင့် မြေပွေး တိရိစ္ဆာန်များ လက်ခံနိုင်သောအခြေအနေတစ်ရပ်ကို ပြန်လည်ဖန်တီးပေးရန်နှင့် ၎င်းမြေများကို ဂေဟစနစ် ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာစေပြီး ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်စေရန် ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ FRM နည်း လမ်း၏ အောင်မြင်မှုများကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများတွင် ထည့်သွင်းခြင်း၊ ASM ကဏ္ဍအသက်ဝင် အောင်မြင်လာမှု၊ မွန်ဂိုးလီးယားနိုင်ငံရှိ ပျက်စီးသွားသော မြေများကို အောင်မြင်စွာပြန် လည်တည်ထောင်နိုင်မှုများနှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ လက်ခံမှုကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။

ယင်းကိစ္စကို လေ့လာခြင်း (၂) ၊ ASM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆောင်ရွက်မှုများကို BEST – ASM (Biodiversity & Ecosystem Services Transformative ASM) ကို အသုံးပြုပြီး တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အသေသတ်မှတ်ထားသော လေ့လာချက်တစ်ခုမဟုတ်ဘဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေသော ကနဦးဆောင်ရွက်ချက် တစ်ခုအဖြစ် BEST – ASM သည် နမူနာစံပြုလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် မူဘောင်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ASM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုများကို မြင်တင်စေရန်ဖြစ်သည်။ ကုစားမှုများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်သည့် အဆင့်ဆင့် (ရှောင်ရှား - လျော့ချ - ပြန်လည်တည်ထောင် - အစားထိုးပေး / avoid-minimise-rehabilitate-compensate) စသည့် နည်းလမ်းကို မူဘောင်အဖြစ်အသုံးပြုပြီး လုပ်ဆောင်ရမည်။ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် ဂေဟစနစ် အကျိုးကျေးဇူးများ (BES) ကို အာရုံစိုက်လုပ်ကိုင်ပြီး BEST – ASM ကို ကနဦးလုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုအဖြစ် သို့ 'hub' အဖြစ် စီမံကိန်းများကို ပေါင်းစည်းတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရမည်။ ASM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုများကို GIFF (Gold & Illicit Financial Flows) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ကုန်ကျစရိတ်နည်းသော ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရေးကို ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်များလုပ်ဆောင်ရန် ASM များကို အကျင့်ပျက်ခြစားခြင်းနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းများမှ ဖယ်ထုတ်၍ ကျေနပ်မှုရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။ BEST – ASM မူဘောင်ကို မကြာသေးမီက ASM များ ပိုမို ရေရှည်တည်တံ့စေရန် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် UNEP/AMDC ကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။ (Addis Ababa, 24-26 May 2017) နှင့် ၎င်းသည် Africa Mining Development Centre အသိအမှတ်ပြုမှုဖြင့် ASM အတွက် Africa Mining Vision စတင်ဆောင်ရွက်မှု ကနဦးဆောင်ရွက်ချက်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။

၈.၂ ရေမဆေး လုပ်သားများ

ရေမဆေးလုပ်သားများသည် တရားမဝင် တစ်ဦးတည်း၎င်း မိသားစုဖြင့်၎င်း အဖွဲ့များဖြင့် ၎င်း သူဌေး သို့ လောပန်၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ၎င်းတို့တွင် ကချင်လူမျိုးများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများမှ ရွှေ့ပြောင်းလာရောက်သူများ ပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့သည် သတ္တုတွင်းဟောင်းများ၊ မြေစာပုံများ၊ သတ္တုတွင်းအလုပ်လုပ်ချိန် ပြင်ပ (ဥပမာ - နေ့လည်ထမ်းစားချိန် သို့ ညပိုင်း) တွင် ကျောက်စိမ်းကို ရှာဖွေကောက်ယူကြသည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဘဝနှင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုအတွက် လာရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရေမဆေးလုပ်သားများသည် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေများဖြစ်သော ယန္တရားကြီးများလည်ပတ်သောနေရာ၊ မြေသားခိုင်မာမှုမရှိသော တွင်းများနှင့် မြေစာပုံများ၊ ဖောက်ခွဲမှု၊ စွန့်စားမှုများနှင့် ဖိစီးနှိပ်စက်မှုများကြားတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ၎င်းတို့သည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမရှိခြင်း၊ သတ္တုတူးဖော်ခွင့်တရားဝင်မရှိခြင်းနှင့် တရားဝင်ကျောက်စိမ်းဈေးကွက်တွင် ရောင်းဝယ်ခွင့်မရရှိကြပါ။ ၎င်းတို့၏ ရှာဖွေရရှိလာသော ကျောက်များကို ကျောက်စိမ်းကုန်သည်များထံသာ ရောင်းချရသည်။

ရေမဆေးလုပ်သားများ၏ ပြဿနာကိုဖြေရှင်းရာတွင် ၎င်းတို့အနေဖြင့် တရားဝင်လုပ်ကွက်များမရရှိနိုင်မှု သို့
ထို့လုပ်ကွက်များအတွင်း တူးဖော်ခွင့်မရရှိမှုတို့ကြောင့် လွန်စွာ ရှုပ်ထွေးလှပါသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိအဓိ
ကထားလုပ်ဆောင်ရမည့် ကြားဝင်လုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးကင်းသော လုပ်ငန်းခွင်နေရာဖြစ်ပေါ်စေရန်
တရားဝင်နေရာများ စီမံဖော်ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြစ် ကျောက်စိမ်းကဏ္ဍကို ပြုပြင်မှုများပြုလုပ်ချိန်တွင်
ယင်းကဲ့သို့ ကျောက်များ ကောက်ယူနိုင်မှုကို လျော့ချရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပိုမိုရှည်
ကြာသော လုပ်ကွက်သတ်တမ်းများဖြင့် ကျောက်စိမ်းရယူနိုင်မှုကို လုပ်ဆောင်ပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကျောက်
စိမ်းများ နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြစ် ရေမဆေးကောက်သူများ၏
စိတ်ဝင်စားမှုများ အချိန်နှင့်အမျှ နည်းလာမည်ဖြစ်သည်။

¹ UNEP/AMDC, 2017. Workshop on building capacity for environmental sustainability of ASM. United Nations Economic Commission for Africa, Addis Ababa, 24-26 May 2017. African Minerals Development Centre, July 2017. 47 pp.

၈.၃ အဆိုပြုထားသည့် ကနဦးလုပ်ငန်းများ

အောက်ပါ ကနဦးလုပ်ငန်းများကို ဥပဒေပြုသူများ၊ စည်းကမ်းများထိန်းချုပ်သူများနှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီများ ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ရန် အလို့ငှါ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- သင့်လျော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့် ASM များအတွက် လုပ်ကွက်များကို ရေမဆေးလုပ်သားများ တရားဝင် ASM ဖြစ်လာစေရန် သီးသန့်ဖယ်ထားရမည်။ ASM လုပ်ကွက်များ ချပေးရာတွင် တရားမျှတမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစေရန် အများပြည်သူ လျှို့ဝှက်မဲပေးသည့် စနစ်ဖြင့် လုပ်ဆောင်စေပြီး ASM လုပ်ကွက်ကိုင်ဆောင်ထားသူများကို ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (EMP) ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်စေပါ။ (လက်လုပ်လက်စားနှင့် အသေးစား စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်)။
- အကြီးစားလုပ်ငန်းများကို လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ တာဝန်များကို ဝေမျှထမ်းဆောင်စေရန် မက်လုံးများစီမံပြီး တရားဝင် သဘောတူညီမှုအစီအမံများ (ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်၊ ထောက်ပံ့မှု၊ အကျိုးအမြတ်ခွဲဝေခြင်း)၊ လုပ်ဆောင်ရမည်။ ASM များကို အကြီးစားများတူးဖော်မှုမရှိတော့သည့်နေရာ လုပ်ကွက်တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဝင်ရောက်ခွင့်ပြု၍ ASM များ၏လုပ်ငန်းများကို သတ္တုတွင်း ပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းများမစတင်မီ အချိန်အထိ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုပေးခြင်းဖြစ် သဘောတူညီမှု ရယူရမည်။ ၎င်း ASM များ၏ လုပ်ငန်းများသည် EMP တွင်ပါဝင်သော အချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိမရှိအပေါ်မူတည်သည်။ (ASM Management Plan). ASM များသည် မိမိတို့ တူးဖော်သည့် နေရာအတွင်း ဤစီမံခန့်ခွဲမှုကို အသုံးပြုပြီး ထိခိုက်မှုများကို စီမံရမည်။
- အကြီးစားလုပ်ငန်းများကို ရေမဆေးများနှင့် တရားဝင်သဘောတူညီမှု (ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်၊ ထောက်ပံ့မှု၊ အကျိုးအမြတ်ခွဲဝေခြင်း) ရယူပြီး ကျောက်စိမ်းအရည်အသွေးနိမ့်သော ကျောက်များကောက်ယူနိုင်ရန် ဘေးကင်းစွာ ပုံထားသော မြေစာပုံများထဲဝင်ခွင့် ပြုရန် စီမံပါ။ ဥပမာ - မြေစာပုံများ အဆင့်များဖြင့် တည်ဆောက်ပါ။ အရည်နည်းသော ကျောက်စိမ်းများကို လှေကားထစ်များပေါ်တွင် ချထား၍ ရေမဆေးများကို ကောက်ယူစေပါ။ ၎င်းတို့ လုပ်ကိုင်နိုင်သော အချိန်ကို သတ်မှတ်ပါ။
- အကြီးစား၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့်အသေးစားနှင့် ရေမဆေးလုပ်သားများတို့အကြား သဘောတူနိုင်သည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများဖော်ထုတ်၍ ၎င်းတို့ထံမှ အကြံဉာဏ်ရယူပါ။

- ASM များ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်ပါအချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသည်များကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ပြီး မည်သို့လည်ပတ်ရမည်၊ ၎င်းတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို မည်သို့စီမံရမည်ကို ထုတ်ဖော်ပါ။
- ကုန်ကျစရိတ်နည်းသောပြန်လည်တည်ထောင်ရေး (Frugal Rehabilitation) အကျိုးကျေးဇူးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး (Asia Foundation မှ မွန်ဂိုးလီးယားတွင် နမူနာနှင့် သရုပ်ဖော်ပြခြင်းနည်းလမ်း ချဉ်းကပ်မှုများဖြင့် တည်ဆောက်ခြင်း) မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေကို အခြေခံပြီး လုပ်ဆောင်ပါ။ ကုန်ကျစရိတ်နည်းသောပြန်လည်တည်ထောင်ရေးသည် (Frugal Rehabilitation) စီးပွား ရေးအရ တက်နိုင်မှုရှိခြင်း၊ လူမှုရေးအရ လက်ခံနိုင်မှုရှိခြင်းနှင့် ဂေဟစနစ်အရ သင့်လျော် မှုရှိခြင်းတို့ကို အခြေခံ၍ ထိခိုက်ခံ ASM အဖွဲ့များနှင့် ပါဝင်သောအဖွဲ့များတို့အတွက် အကျိုးရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ပါ။

¹ <https://www.eda.admin.ch/countries/mongolia/en/home/news/news.html/countries/mongolia/en/meta/news/2016/esec-closing>

